

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLV. št. 251 (13.482)

Trst, sreda, 1. novembra 1989

Včeraj nepričakovani tiskovni konferenci v Washingtonu in Moskvi

Decembra bo prvo srečanje med Bushem in Gorbačovom

Sestala se bosta na vojnih ladjah v Sredozemlju 2. in 3. decembra po obisku Gorbačova v Italiji
Srečanje bo neformalno in bo služilo kot priprava na pravi vrh - Gorbačov bo papeža povabil v SZ

Predsednik ZDA Bush

Zunanji minister Ševardnadze

WASHINGTON, MOSKVA — Ameriški predsednik Bush v Washingtonu in sovjetski zunanji minister Ševardnadze v Moskvi sta včeraj istočasno napovedala, da bo 2. in 3. decembra na dveh vojnih ladjah v Sredozemlju, sovjetski in ameriški, prvo neformalno srečanje med predsednikoma obeh veslesil. Oba sta poudarila, da to ne bo pravi vrh, Bush pa je podčrtal, »da bo pravi« v Washingtonu prihodnjo pomlad ali v začetku poletja.

Ameriški predsednik Bush je povedal, da je o vsem že obvestil Kongres in zahodne zaveznike. Srečanje v Sredozemlju pa ne bo imelo dnevnega reda in bo služilo predvsem za boljše medsebojno spoznanstvo in kot priprava na vrh prihodnje leto. Bush je tudi povedal, da je pobuda prišla iz njegove strani in da so jo v Moskvi z navdušenjem podprli. Na tiskovni konferenci je Bush priznal, da je do nedavnega nasprotoval takim srečanjem. Zaradi tega si je nakopal tudi kritike Kongresa. Po vsem sodeč je spremenil mnenje v stikih z zavezniki in ob spremembah, ki pretresajo Vzhodno Evropo.

Po vsem sodeč pa bo imel še največ koristi od tega srečanja prav Mihail

Gorbačov, zato ni čudno, da so številni ameriški komentatorji včeraj navajali, da je to nepričakovana podpora sovjetskemu voditelju. Gorbačov krvavo potrebuje zunanje političnih pobud, da bi vsaj nekoliko odvrnil pozornost svoje javnosti od notranjih političnih in gospodarskih težav. Sredozemsko srečanje pa ima še to prednost, da državnikoma ni treba za vsako ceno doseči kakšnega sporazuma.

Pred tem srečanjem pa bo Mihail Gorbačov od 29. novembra do 1. decembra na uradnem obisku v Italiji. Sovjetski voditelj se bo ob koncu tega obiska sestal tudi s papežem Janezom Pavlom II, ki ga bo povabil v Sovjetsko zvezo. To je včeraj v Moskvi napovedal glasnik sovjetskega zunanjega ministrstva Jurij Gremičič. Po srečanju med papežem in Gorbačovom bo SZ vzpostavila diplomatske stike z Vatikanom.

Pred obiskom papeža Janeza Pavla II. pa bodo morali po vsem sodeč rešiti še nekatera odprta vprašanja med Sveto stolico in SZ. V prvi vrsti je tu vprašanje statusa ukrajinskih uniátov, ki jih uradna Moskva ne priznava.

Novi rezultati prizadeli KD, KPI pa je izgubila sedež manj

Napaka pri kompjuterski obdelavi podatkov ali poneverbe na nedeljskih rimskih volitvah?

RIM — Rimske občinske volitve so se res rodile pod nesrečno zvezdo. Predvolilna kampanja je bila še bolj strupena kot ponavadi, sedaj pa je izbruhnil škandal z elektronsko obdelavo izidov. Kaj se je zgodilo? Po izjavah Barbata, ki je v vlogi komisarja vodil zadnje čase rimsko občino, naj ne bi šlo za nobeno poneverbo, temveč za preprosto napako v prenosu podatkov. Dejstvo je, da so se izidi volitev nekoliko spremenili, čeprav ostaja osnovni podatek nespremenjen: rimski volilci so dokaj jasno izrazili podporo vladnim strankam, še zlasti PSI, ki je pridobila 3 sedeže v občinskem svetu, medtem ko komunistična volilna kampanja ni obrodila zaželenih sadov, tako da je KPI na nedeljskih volitvah izgubila 3 sedeže, vendar pa je svoj rezultat izboljšala za slab odstotek v primerjavi s političnimi volitvami iz leta 1987.

Krščanska demokracija je preko noči izgubila 33 tisoč glasov, kolikor ji je kompjuter dal več ter tako izgubila dva sedeža v občinskem svetu; s tem sta se okoristila KPI, ki je tako zgubila sedež manj, in MSI, ki je po zadnjih podatkih izgubil samo en sedež. Kljub pomirjujočim izjavam komisarja Barbata je zadeva vse prej kot kristalno čista, čeprav je najbrž le šlo za napako kompjuterja,

in tisti, ki z računalnikom delajo vsak dan, vedo, da se to lahko zgodi. Ena posledic tega zapleta, mimo dejstva, da je KD zgubila dva sedeža, je to, da bo število preferenčnih glasov znano komaj v teku današnjega dne. Nekaterim kandidatom se je namreč zgodilo, da so od ponedeljka zvečer do torka zjutraj kljub temu da je bilo število preštetih voličev višje, dejansko zgubili glasove. Prizadeti so bili kandidati vseh strank, kar res daje misliti, da gre vso zadevo pripisati napaki.

Kot je logično so vse stranke ostro protestirale. Najglasnejši so bili komunisti, ki trdijo, da so na Kapitolu za vso zadevo vedeli že v ponedeljek zvečer, kljub temu pa so dovolili, da so šli v objavo napačni podatki, iz katerih je bilo videti, da so komunisti izgubili več, kot so v resnici. Ogorčenje pa ne vlada samo v komunističnih vrstah. Marsikdo zahteva poseg sodstva, ki naj preveri, kako je v resnici z rimskimi volitvami. Oster je bil tudi antiprobibicionist Pannella, ki je bil edini izvoljen od svoje stranke in ki trdi, da voha smrad po banditizmu, ki se nezadržno širi po Rimu. Še najbolj mirni so socialisti, kljub temu da jim končni izid pripisuje kakih 2500 glasov manj, kar pa ne zmanjšuje njihovega uspeha in potrjuje pozitivni trend, ki ga PSI beleži že nekaj let.

Volilni izidi v drugih občinah

RIM — V nedeljo in ponedeljek so bile občinske volitve tudi v nekaterih manjših krajih širom po Italiji. O nekaterih smo že pisali, o drugih pišemo na notranjih straneh, tukaj pa bi dali zanimiv obračun izida volitev v občinah, kjer so glasovali s proporcionalnim sistemom.

Iz tega pregleda je razvidno, da je trend, ki izhaja iz rimskih volitev, veljaven tudi v tistih 11 občinah, kjer so bile tokrat volitve. Krščanska demokracija je izgubila 1,7 odstotka in zdrknila s skupnih 139 sedežev, kolikor jih je imela po prejšnjih volitvah, na 116. KPI je imela na prejšnjih volitvah 30,2 odst. in 82 sedežev, sedaj ima 26,0 odst. in 71 sedežev. Prav tako je potrjen trend socialistov, ki počasi, a vztrajno pridobivajo glasove. Po podatkih, ki jih je posredovala tiskovna agencija ANSA, kaže, da je PSI v seštevku sedežev prehitela KPI. Kljub temu da ima PSI 14,2 odst. glasov (na prejšnjih volitvah 10,7) imajo socialisti 78 sedežev (53 na prejšnjih volitvah).

Andreotti na obisku v Trstu

TRST — Včeraj se je mudil na obisku v Trstu ministrski predsednik Andreotti. Najprej se je v miramarskem znanstvenem centru udeležil 25-letnice ustanovitve Centra za teoretsko fiziko, na Univerzi je nato prisostvoval slavnostnemu odprtju akademskega leta, svoj kratki obisk pa je zaključil na sedežu deželne vlade, kjer se je sestel s predsednikom Biasuttijem in z deželnimi odborniki. Na Biasuttijev poziv se je ugledni gost obvezal, da bo vlada oblikovala in predložila parlamentu zakonski predlog za zaščito Slovencev.

Biasutti je Andreottija opozoril tudi na hudo finančno situacijo nekaterih slovenskih kulturnih ustanov, beseda pa je tekla tudi o italijansko-jugoslovanskem sodelovanju.

NA 4. STRANI

Evropski nogometni pokali
Danes v ospredju
Real Madrid - Milan

Evropski košarkarski pokali
Šestnajstina finala
v Koračevem pokalu

Prost tretjič svetovni prvak
Potrdili izključitev
Brazilca Senne

NA 10. STRANI

V senatu zavrnili predlog sen. Spetiča za finančno kritje potreb slovenske in italijanske manjšine

DUŠAN KALC

RIM — Še ena iluzija je klavrnou tonila v neplavnem močvirju naslednega in zavestnega zanemarjanja etničnih in jezikovnih manjšin, vključno seveda z našo manjšino, pa tudi z italijansko manjšino v Jugoslaviji. Tokrat je utonila iluzija, da bo v senatu morda le prodrla bolj pobožna želja kot zahteva, da bi vlada vendarle vključila v finančni zakon tistih nekaj borih milijard lir za manjšine, kar je za finančne zmogljivosti Italije res le kaplja v morju. Pravzaprav bi se morali že zdavnaj navaditi na načelo: nič nas ne sme presenetiti - sile na oblasti nam pač režejo kruh (oziroma nam ga sploh ne režejo) na takšen način, da od tega neka skupnost ne more živeti, ne umreti (kvečjemu se lahko prej uresniči druga varianta). Po vsem tem se lahko samo še vprašamo, kdaj bomo kot manjšina, če že ne jezno in užaljeno, vsaj dostojanstveno odgovorili.

V komisiji za proračun senata, kjer se te dni razpravlja o finančnem zakonu in o popravkih, ki so jih na razne postavke vložile politične skupine, so torej zavrnili popravek, ki ga je vložil slovenski senator Stojan Spetič, in v katerem je izražena zahteva po finančnem kritju postavke za Slovence v Italiji in Italijane v Jugoslaviji tudi za leto 1990, ki je, kot vemo, izpadla iz finančnega dokumenta. Hkrati je komisija zavrnila tudi drugi Spetičev popravek, ki zadeva finančno kritje za okvirni zakon o zaščiti manjših jezikov in kultur.

Oba popravka sta bila zavrnjena, ker so proti glasovali senatorji KD, PSI, MSI in PRI. V korist slovenske, italijanske in drugih manjšin pa so glasovali senatorji KPI, Neodvisne leve, valdostanec Dujany, predstavnik zelenih z mavrico Pollice in radikalec Strik Lievers.

To so dejstva. Če se za hip zadržimo pri kroniki, lahko rečemo, da je stvar zgledala nekako kot na zrelostnem izpitu. Manjšine so v strahu čakale, kdaj bodo prišle na vrsto in kaj bo odločila (proračunska) komisija. Trema je trajala skoraj do polnoči, kajti malo preden sta se kazalca združila na številki, ki ponazarja čas čarovnic, so končno prišle na vrsto manjšine. Bile so zadnje na vrsti tistega dne (v ponedeljek), in kot take, upoštevajoč pozno uro, obravnavane v običajno naglico, površno in celo rahlo nervozno. Najprej je bil na vrsti Spetič, da obrazloži svoja dva popravka. Njegovih besed nima smisla posebej obnavljati, ker gre že za vedno isti motiv lajne. Tokrat je Spetič vsekar bolj kot o načelnih vprašanjih manjšinske zaščite govoril o raznih obvezah vlade do tega vprašanja. Finančno kritje zakona o Slovincih je potrebno, je trdil Spetič, ker je v vladnem programu pač obvezno kritje, ker je to obljubil sam ministrski predsednik Andreotti v Piranu in Umagu, ker je kritje predvideno tudi v zakonu za mejna območja in ker o tem govori tudi Renzullijev predlog. Torej vse to prihaja iz vrst vladne večine. Nekaj podobnega velja za okvirni zakon o drugih manjšinah. Večina sama terja in predvideva kritja in po tej logiki ne bi smelo biti nobene zapreke pri odobritvi popravkov.

Spetičev predlog je v celoti podprl valdostanski senator Dujany. Poudaril je, da je problem manjšin v bistvu problem načelnosti, ne pa denarja, kajti vsote za kritje manjšinskih postavk so tako skromne, da ni vredno o njih razpravljati. Vse je torej stvar dobre volje. Dujany je opozoril tudi na vprašanje zedinjevanja Evrope, pred katerim bi moralo biti tudi v Italiji rešeno sleherni manjšinsko vprašanje. Tudi zeleni z mavrico Pollice (kot zanimivost naj povemo, da je bila njegova mati v Cerknem za babico) se je popolnoma strinjal s Spetičevimi stališči in, začuda, celo predsednik proračunske komisije Andreatta je dejal, da se mu zdijo iznešene zahteve povsem logične in sprejemljive.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Nadvse grob poseg specialcev pri Puškinovem trgu v Moskvi Kljub perestrojki ostaja KGB še vedno nedotakljiva svetinja

MOSKVA — Ponedeljkom grobi poseg moskovskih specialcev proti skupini kakih 500 pripadnikov ruske demokratične zveze je terjal nekaj ranjenih, varnostne sile pa so aretirale 40 demonstrantov.

Sovjetska tiskovna agencija Tass je včeraj navedla, da je do izgrede prišlo ob koncu mirne manifestacije pred sedežem KGB na Trgu Dzeržinski. Kakih 3.000 ljudi, v glavnem starejših od 50 let, je s pravo človeško verigo obklopo zloglasno Lubianko. Varnostne sile niso posegle, kljub temu da organizatorji (Memorial) niso imeli uradnega dovoljenja za tako manifestacijo. Pred časom je šef KGB Vladimir Krjučkov akademiku Andreju Saharovu obljubil, da varnostne sile ne bodo posegle, če bodo podobne manifestacije omikane in mirne.

Po vsem sodeč pa je ta ustni dogovor veljal le za organizacijo Memorial in ne za oporečniško rusko demokratično zvezo. Ko so ti poskušali ob vsklikih gesel proti KGB doseči Puškinov trg, kjer se navadno zbirajo neformalne skupine, so specialci segli po palicah in z grobstvo, ki je v Moskvi niso več vajeni, napadli demonstrante. Udarci so padali vseprek, kot da bi se hoteli specialci maščevati tudi za omikano manifestacijo pred Lubianko.

Ponedeljkom poseg specialcev je nedvomno dokazal, da je KGB tudi v obdobju perestrojke in glasnosti še vedno nedotakljiva režimska sveta krava.

Tako so specialci vlekli demonstrante v marice

(Telefoto AP)

Vzhodnonemški voditelj vztraja na svojih pogledih Egon Krenz v Moskvi zagovarja socializem

MOSKVA — Voditelj Nemške demokratične republike Egon Krenz je sinoči prispel v Moskvo na dvodnevni »delovni obisk« kot gost centralnega komiteja sovjetske partije. To je prvi uradni obisk novega vzhodnonemškega partijskega in državnega voditelja, ki je 18. oktobra zamenjal Ericha Honeckerja. V svojem umestitvenem televizijskem govoru je Egon Krenz izjavil, da so izkušnje sovjetskih tovarišev dragocene tudi za Vzhodne Nemce. To izjavo so v Moskvi ocenili kot podporo perestrojki, ki ji je Honecker nasprotoval, zato so Krenza povabili na ta »delovni obisk«.

Sodeč po izjavah, ki jih je dal sovjetski televiziji Krenz pred svojim odhodom v Moskvo, pa ima novi vzhodnonemški voditelj svojevrstne poglede na perestrojko v NDR. Krenz je namreč napovedal, da bodo v Nemški demokratični republiki uvedli inovacije na vseh področjih, je pa poudaril, da »zagovarja le tiste reforme, ki koristijo socializmu in demokraciji«. Kaj pojmuje Krenz pod terminom socializem in demokracija pa ni nobena skrivnost. Socializem je zanj sinonim za komunizem boljševiškega kova, demokracija pa le partijski demokratični centralizem.

Seveda pa Krenz v Moskvi ne bo imel lahkega dela. Če je lahko pred letom dni njegov predhodnik Honecker Gorbačov v viška navajal, da NDR ne potrebuje perestrojke, ker je

edina komunistična država s cvetečim gospodarstvom, se je od tedaj marsikaj spremenilo v gospodarsko najbolj uspešni državi realnega socializma. Vzhodnonemško monolitnost in zavezanost vase je dodobra načel beg njenih državljanov v Zvezno republiko Nemčijo, da pa bi bila mera polna že tedne pretresajo državo množične manifestacije, na katerih ljudje vseh slojev zahtevajo reforme in demokracijo.

Danes se bo Krenz sestal z Mihailom Gorbačovom. Sovjetski partijski voditelj mu bo nedvomno posredoval svoje izkušnje. Bržkone mu bo navedel, da je pot reform in demokratizacije posuta z ovirami, a neizbežna. Na tej poti se je treba spoprijeti z zahtevami ljudi, ki bi hoteli imeti vse in to takoj. Kako torej vskladiti zahteve ljudi, ne da bi ob njih plaz odnesel ljudske demokracije.

Kot sta včeraj zapisala poljska dnevnika Rzeczpospolita in Zycie Warszawy bo Krenz v prihodnjih dneh obiskal tudi Poljsko. Tu se bo seznanil s povsem drugo stvarnostjo. Obiskal bo državo, kjer se je morala vladajoča partija kljub volilnim ekvilibriem delno odpovedati svoji oblasti. Kratkoročno Krenzu poljske izkušnje ne morejo koristiti, dolgoročno pa se lahko na njih učijo vsi vzhodnoevropski komunistični režimi, ki nočejo stopiti po poti madžarskih reform in pluralistične demokracije.

General Tascio spet pred sodniki

Gen. Zeno Tascio, ki je bil v času tragedije pri Ustici odgovoren za tajno službo vojaškega letalstva, je včeraj že tretjič odgovarjal na vprašanja sodnikov. Kaže, da se je general tokrat spomnil številnih novih podrobnosti (AP)

Ceccatove posmrtno ostanke sinoči pripeljali v Italijo

TRIPOLIS — Sinoči je na beneško letališče Marco Polo prispelo letalo s posmrtnimi ostanki Roberta Ceccata, ki je umrl nasilne smrti v Libiji, kjer je bil na začasnem delu. Libijske oblasti so šele včeraj zjutraj izdale še zadnja potrebna potrdila, potem ko sta nesrečnikovo truplo uradno prepoznala dva sodelavca. Žalostnega sprejemnega obreda na letališču se je udeležil tudi zunanji minister De Michelis, prisotni pa so bili tudi delavci in vodstvo tovarne Facco, za katero je Ceccato delal. Nesrečnikovo truplo je v domovino prispelo v skromni leseni krsti.

Preiskave se nadaljujejo, libijska policija pa je med tem vzela na piko nekega drugega italijanskega delavca, Umberta Bianchija, ki je sicer živel v istem naselju z delavci podjetja Facco, vendar je bil zaposlen pri nekem drugem podjetju. Bianchijev položaj se je že tako zapletel, da je v Tripolisu odpotoval šef Interpola Nicola Simone. Slednji sicer meni, da je celotna zadeva napihnjena in malo verodostojna, vendar ne izključuje še novih težav v zvezi s preiskavo. Libijski preiskovalci so namreč že dan po atentatu na Ceccata zasegli Bianchijevo delovno obleko, na neki majici pa so našli sumljive madeže krvi. Bianchi, ki ga je policija v presledkih zasliševala skoraj dvajset ur, se brani, češ da je njegovo delo tako, da se večkrat lažje rani in si kri obriše kar ob obleko. Bianchi je moral opraviti tudi analizo krvi, da bi jo policija lahko primerjala z krvavimi sledovi v Ceccatovem avtomobilu. Izid teh analiz pa še ni znan. Šef Interpola Simone je skušal v teh dneh podrobneje sestaviti potek atentata. Na kraju nesreče, kjer je že libijska po-

licija našla tri metke istega kalibra je ugotovil, da je bil vsaj eden od dveh strelav izstreljen iz večje razdalje in ne čisto ob blizu, kot trdijo libijski preiskovalci. Ta navidez nepomemben dokaz pa bi lahko izpodbil trditve, da je bil Ceccato izredno previden in se je izogibal ljudi, ki jih ni poznal. Nemara pa je svoje vozilo ustavljal, ker je na cesti ugledal kakega znanca, morda prav Umberta Bianchija, kot zatrjujejo libijski preiskovalci.

Italijanski preiskovalci so glede Bianchijevega položaja precej optimisti, prav tako pa polgajo zanemarljivo težo na izjave libijskih preiskovalcev, ki so sicer neuradno omenili tudi možnost mednarodnega političnega komplota. Tuji atentatorji naj bi imeli nalogo skaliti že itak težke odnose med Libijo in Italijo, Ceccato pa naj bi bil le naključna žrtev. Ta domneva se je razširila v dneh, ko je bila v neapeljskem pristanišču zasidrana libijska ladja Garnata. Kot znano, so italijanske oblasti prepovedale potnikom, da bi se izkrcali, ker niso imeli vstopnega vizuma, nekateri pa so bili celo brez potnega lista. Libijski potniki so se nameravali udeležiti »romanja« v kraje, kjer je v času italijanskega kolonializma umrlo na tisoče deportiranih Libijcev.

Glede obdukcije, ki so jo na truplu Roberta Ceccata opravili libijski strokovnjaki, doslej še ni nobene vesti. Sodni zdravnik Arturo Pollo Posesio, ki je pregledal izid obdukcije, se je omejil na oceno, da so libijski kolegi opravili »dokaj natančno in zanesljivo delo«. Italijanske sodne oblasti bodo sedaj odločile, ali bodo potrebne še dodatne analize.

● Zavrnili predlog

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Potem pa je zadonela druga plat zvona. Najprej socialist Francesco Forte, ki je bil kategorično proti popravkom in pri vsem tem bolj polemično nastrojen proti komunizem. Za njim je povedal svoje poročevalce finančnega zakona v komisiji Ferrari Aggradi (KD). Rekel je, da se ne strinja s tipom kritja primanjkljaja, ki bi ga finančne postavke za manjšine povzročile. KPI je namreč predlagala kritje na osnovi novih davkov, ki jih vlada napoveduje. Zadnje besedo je imel minister Cirino Pomicino, ki je na kratko dejal, da se strinja s Ferrarijem Aggradijem. Tedaj je Pollice predlagal kratko prekinitve seje, med katero naj vladni predstavniki pač predlagajo drugačen tip kritja. Očitno pa je bila ura prepozna in volje ni bilo več nobene (če je že pred tem sploh obstajala), in tako je komisija šla po hitrem postopku na glasovanje z izidom, ki smo ga že omenili.

S tem bi bilo zgodbe konec, če bi finančni zakon ne šel v kratkem pred senatno skupščino, kjer bo sen. Spetič, kot je včeraj napovedal, »jovo na novo« postavil svoje popravke na dnevni red. Kaj se bo zgodilo v avli? Med včerajšnjim kratkim pogovorom s Cirinom Pomicinom je slednji zagotovil, da bo pač razmislil, kaj bi se dalo ukreniti. Morda bo vlada sama predstavila popravek, ki ga je pravkar njena večina v proračunski komisiji odbila. Kaj lahko še rečemo? Upanje pač zadnje pogine, čeprav samo upanje ni dovolj. Manjšinam (z našo vred) je potreben tudi ponos!

Kučan in Viezzi ocenila delo ZKJ in KPI

SEŽANA — Včeraj sta se v Lipici sestala predsednik Zveze komunistov Slovenije Milan Kučan in deželni tajnik KPI Roberto Viezzi. Srečanja so se udeležili številni sodelavci obeh političnih predstavnikov.

Med srečanjem, ki je potekalo v sproščenem in prijateljskem vzdušju, sta si Kučan in Viezzi izmenjala informacije o jugoslovanskem in italijanskem političnem položaju ter o dejavnosti ZKJ in Komunistične partije.

Velika škoda v tovarni v Peči

PEČ — V kmetijsko-industrijskem obratu »Dušan Mugoša« v Peči na Kosovu, kjer predelujejo sladkorno peso, je prišlo do hude okvare in ni izključeno, da gre za sabotažo. O dogodku sta razpravljala občinski svet in uprava tovarne, ki sta se obevezala, da bosta morebitne krivice čimprej izsledila. Škoda, ki je nastala zaradi eksplozije kotla, znaša več deset milijard dinarjev.

Na področju zdravstva tesnejše sodelovanje med FJK in Slovenijo

LJUBLJANA — Deželni odbornik za zdravstvo Mario Brancati se je v Ljubljani sestal s slovenskim kolegom Dincom Leskovškom. Srečanje je bilo le prvo v vrsti podobnih srečanj, ki jih bosta v bodoče imela predstavnik zdravstvenega sektorja Furlanije-Juljske krajine in Slovenije. Brancati in Leskovšek pa sta se tudi dogovorila, da bodo taka srečanja v bodoče zaobjela problematiko vseh dežel delovne skupnosti Alpe-Jadran.

Predsednik odbora za zdravstvo Leskovšek je gostu med drugim pojasnil, da je ureditev zdravstvenega sektorja v Sloveniji podobna ureditvi v naši deželi. Skoraj dva milijona Slovencev razpolagata namreč s 14 bolnišnicami, kar pomeni, da je na vsakih tisoč prebivalcev 6 bolnišničnih postelj. V FJK, ki ima 1,2 milijona prebivalcev pa je 29 bolnišnic oziroma 8 bolnišničnih postelj za vsakih tisoč prebivalcev. Najvidnejša razlika, ki še ločuje zdravstvena sektorja obeh dežel pa so domovi za ostarele. V FJK namreč še obstajajo posebni bolnišnični oddelki za starostnike, zlasti onemogle, v Sloveniji pa so ta problem rešili s posebnimi domovi, kjer imajo gostje vso potrebno oskrbo.

Deželni odbornik za zdravstvo Brancati, ki si je med obiskom ogledal tudi ljubljanski Klinični center, je poudaril potrebo po nadaljnji izmenjavi izkušenj tako na zdravstvenem področju kot na področju kulture zdravstva. Sodelovanje bo zato potekalo v več smereh in na številnejših področjih kot doslej, tudi z ozirom na potrebe prebivalstva. Na prihodnjih srečanjih bo tako govor o možnosti izmenjavi pomožnega zdravstvenega osebja, o koordiniranih posegih v primerih izrednih dogodkov in naravnih ujm, o sodelovanju na epidemiološkem področju s primerjavo podatkov o smrtnosti in bolezenskih stanjih v zvezi z onesnaženostjo okolja. V načrtu pa je tudi izmenjava mnenj in izkušenj med dvema osrednjima inštitutoma za onkologijo v Ljubljani in Avianu.

Izraelske čete se bodo umaknile iz zasedenega krščanskega mesta

Približno 12 tisoč prebivalcev krščanskega mesta Beit Sahur je z olajšanjem sprejelo vest, da bo izraelska vojaška uprava umaknila svoje čete, ki so oblegale mesto dolgih 41 dni (Telefoto AP)

Ob predsinočni skupščini Pokrajinskega sosveta za gospodarstvo v Trstu

Veliko besed, toda prav malo idej

Čez en teden zasedanje Italjug-Jugital: priložnost, ki je ne gre obiti!

TRST — Naslov našega včerajšnjega kratkega zapisa o predsinočni skupščini Pokrajinskega sosveta za gospodarstvo (Consulta economica provinciale) pri Trgovinski zbornici se je glasil: Se Trst še kar naprej zapira vase? Vprašaj je bil odveč, sam naslov pa blag, saj bi drugače morali spet ponavljati eno in isto: tožbe in protitožbe, ozkoglednost, vitimizem, nove ideje ali sugestije pa tako rekoč nobene. S tem mislimo razpravo, ki je sledila poročilu zborničnega predsednika Giorgia Tombesija v že napol izpraznjeni veliki dvorani; kot da se je večini mudilo drugam, kot da bi se bali česa nerodnega, kot da bi hoteli obiti ta ali oni problem. Žalostno.

In vendar je Tombesi v vsebinsko predvidenem prerezu mednarodnih, vsedržavnih in krajevnih družbeno-gospodarskih razmer postregel z marsičim, kar je bilo vredno poglobitve. Po orisu svetovne konjunkturo, v katerem je poudaril pozitivne učinke dogovarjanja EGS-SEV oz. gospodarsko-politične preobnove na evropskem vzhodu, in po navedbi svetlih in senčnih plati ekonomske stvarnosti in Italiji (letos naj bi proizvodnja narasla za 3% in družbeni proizvod za 3,5%, nerešeni pa ostajajo problemi računске pasive s tujnino, inflacije in brezposelnosti) je razgrnil stanje na Tržaškem in ga označil kot "precej ugodno". Odstop škedenjske železarnice industriji Pittiniju, zagon tekstilnega pola pri Orehu, preusmeritveni načrt za Monteshell, odprtje novih malih in srednjih podjetij v industrijski coni (toda, ali lahko govorimo o podjetjih tudi takrat, ko gre za odlagališča odpadnih avtomobilov?) in »mednarodne operacije pomembnih tržaških industrijskih in trgovskih grup pomenijo tendenčni zasok, ki je radikalnejši, kot misli javnost«. Nekaterih težav in ozkih grl, ki zavirajo industrijski razvoj, »smo tudi sami krivi«, je dejal Tombesi in kot primer navedel neustrezno razpoložljivost zemljišč, prepočasno opremljanje že pridobljenih parcel, pomanjkanje vode za industrijske namene (vse to drži) pa tudi... igrakanje (»diversivni estemporanei«) z jezerci pri Orehu, s čimer si res ni pridobil naklonjenosti vseh, ki jim je okolje še kaj pri srcu.

Ob želji, da bi se razni mehanizmi za financiranje industrijskih pobud vskladili, je Tombesi naglasil nujno po izglasovanju zakona o obmejnih območjih, kot tudi okvirnega deželnega zakona v prid industrije glede na bližnje leta 1993. V zvezi z mednarodnim poslovanjem in ustanavljanjem mešanih podjetij »se je po prvotnem nezaupanju nekam vendarle premaknil in kaj zanimivega tudi naredilo, toda mestoma smo naleteli na nepripravljenost, če ne celo pasivnost tujih partnerjev«. (V isti sapi je Tombesi »pokaral« Tržaški Lloyd, češ da bi lahko kaj več ukrenil v okviru možnosti, ki jih daje odpiranje vzhodnoevropskih tržišč Zahodu.) O trgovski menjavi z Jugoslavijo je poudaril, da se je skoro vse promet, ki je gravitiral na Trst, odvijal po avtonomnem računu vse dotlej, dokler niso bile uvedene v

splošno menjavo posebne olajšave; danes se tretjina vsega prometa s sosedno državo razvija prek 326 podjetij s sedežem v Trstu. Govornik je apeliral na deželno in rimsko vlado, naj podpreta avtonomni račun, ki ga je treba okrepijo oziroma raztegniti tudi v vidiku novih odnosov SFRJ-EGS ter industrijskega ovrednotenja celovitega obmejnega pasu. Drugega o odnosih z Jugoslavijo ni bilo, pač pa je Tombesi izrecno podčrtal perspektive tržnega prodora v Vzhodno Evropo in povedal, da Trgovinska zbornica pristaja na predlog Deželne zveze trgovinskih zbornic o ustanovitvi Konzorcija Furlanija-Juljska krajina - Vzhodna Evropa.

Predsedniško poročilo je seveda zajelo široko pahljačo krajevnih problemov, od drobnega gospodarstva do tehnoloških inovacij in znanstvenih raziskav, namenoma pa smo izluščili tisto, kar naravno najbolj žuli obmejne, izrazito mednarodno oglašene dejavnike in kar je odjeknilo tudi v poznejši razpravi: sodelovanje z Jugoslavijo in Vzhodno Evropo. O prvi manj, o drugi več. In vendar je jasno, da vzhodnoevropsko tržišče še ne more biti alternativa jugoslavanskemu, kakor je dal razumeti podpredsednik zbornične konzulte za zunanjo trgovino Marino Košuta, ko je posredno odgovoril predstavniku tržaške delegacije Italjuga Raimondu Latcovichu in zastopniku Zveze trgovcev Adalbertu Donaggu. Slednji je kritiziral nekatere mehanizme v sklopu avtonomnega računa, prvi pa v sicer temeljitem orisu stvarnosti v krajevnem zunanjetrgovinskem aparatu poudaril dimenzijsko in siceršnje neustreznost tukajšnjih izvoznouvoznih podjetij glede na vse zahtevnejše oblike poslovanja, ki jih terjajo spremembe v sosedni državi in v socialističnem svetu. Košuta je pravzaprav spregovoril zato, da bi navzoče opozoril na zasedanje mešanih zbornic Italjug-Jugital, ki bo 9. in 10. novembra na Pomorski postaji v Trstu. Tam bodo glasniki obeh vlad in ministrstev za zunanjo trgovino skupaj z več sto podjetniki z obeh strani poudarili, da prej omenjene spremembe ne le ne bodo okrnile, ampak bi morale še povečati interes italijanskega podjetništva za sodelovanje z Jugoslavijo. Sicer pa bi se veljalo zgledovati po Avstriji in Z. Nemčiji, s katerima je Jugoslavija povečala izmenjavo za okoli 28%.

Seveda ni mogoče mimo dejstva, da o doprinosu Slovencev k razvijanju tukajšnjega gospodarstva in zlasti mednarodnih tokov ni bilo niti besede. Nasprotno: Slovenci zaviramo napredek! Trgovec Giuseppe Dei Rossi se je obregnil ob Kraševce, ki da so proti izgradnji sinhrona; dovolil si je celo trditi, da gre za neumnosti, za norosti! Ko mu je predsednik bazovske Pašniške zadruge Mirko Krizmančič primerno odgovoril, so se nekateri kar spogledovali, češ, kako si upa. Zgovorno.

DRAGO GAŠPERLIN

V 24 urah od pošiljatelja pa do naslovnika s pomočjo hitre pošte R&P Yu-express

KOPER — Koprski Adriacommerce in londonska firma Container line L.t.d. sta letos spomladi ustanovila mešano podjetje R&P Yu-express, pred kratkim so podjetje registrirali na koprskem sodišču, ta mesec, predvidoma 20. novembra, pa bo podjetje za hitri prevoz pošiljk, katerih teža ne presega 50 kilogramov oziroma volumna 1 kubičnega metra, pričelo poslovati. Čeprav je v Jugoslaviji že nekaj primerov oziroma možnosti za hitri prenos raznovrstnih pošiljk, v Adriacommerceu, ki ima v novi firmi 30-odstoten soustanoviteljski delež, poudarjajo, da gre v njihovem primeru za nekaj, kar se bistveno razlikuje od drugih "hitrih pošt" v Jugoslaviji.

Projekt o 24-urni dostavi "malih" pošiljk od pošiljatelja do prejemnika so pri ACK s sodelavci omenjene londonske firme pričeli snovati pred tremi leti in ga letos preizkusili v praksi. V tednu dni dolgem preizkusu so ugotovili, da je na območju, ki so jih v prvi fazi vključili v projekt (Slovenija in večji del Hrvaške in Srbije) po cesti v 24 urah moč dostaviti vse pošiljke, ki jih sprejmejo kurirji, kooperanti nove firme. Nosilca projekta Rikardo Frankarli in Peter Mahnič, oba inženirja pomorskega transporta s precej izkušnjami z dela na tujem, sta prepričana v uspešnost projekta, tako tržno kot tudi izvajalsko. Prav zato so območja, na katerih in s katerih zagotavljajo 24-urno dostavo pošiljk, zaenkrat še omejena, vse pa je pogojeno z razvitostjo cestne infrastrukture. Pošta, ki jo bodo prenašali kurirji nove firme, bo namreč v prvi fazi potovala izključno po cesti, za kasneje pa je že predviden prevoz pošiljk tudi z letali. Pomembno je, da bo javni prevoz tem in tako izključen, za zanesljivost in točnost dostave pošiljk iz

rok v roke pa bo jamčilo podjetje, ki ima zaenkrat le pet zaposlenih in že 174 kooperantov.

Kooperanti, zasebniki, ki bodo imeli še določeno število kurirjev (mimogreffe: vsi bodo imeli enake delovne obleke) so ena od posebnosti novega mešanega podjetja. Njihova uspešnost se bo sproti potrdila (in plačevala) na trgu, ki je — kot ugotavlja nosilca projekta — dovolj velik in zanimiv. Zato imajo že oblikovane možnosti še nadaljnje razvoja z dostavo pošiljk tudi v soboto in nedeljo ter ob praznikih (zdaj samo od ponedeljka do petka), dve letali za hitrejši prevoz med zbirnimi centri - Ljubljana, Zagreb in Beograd - imajo že rezervirani, razmišljajo o hitrem prevozu posebnih pošiljk (kri, zlato in podobno), o povečanju teže pošiljk in tako naprej.

Vse pošiljke, ki jih bodo sprejemali kurirji vsak dan do 15. ure, bodo zavarovane, na zahtevo pošiljatelj bodo lahko potovali v posebnih ovojnicah (teža do 1 kg), ki bodo nepremakljive, iz posebnega papirja, med potjo jih ne bo nihče mogel odpirati tako, da prejemnik tega ne bi ugotovil. Posebej pomembno je tudi to, da so v novem podjetju oblikovali tudi enoten tarifni sistem za pošiljke, pri čemer bo odločilna teža, ne pa razdalja, saj je bistvo vsega pač v štiriindvajseturni dostavi pošiljk.

Vse pošiljke, ki jih bodo kooperanti R&P Yu-expressa raznašali po Jugoslaviji — dolgoročni interes ustanoviteljev je seveda odpiranje mednarodnih linij, zlasti proti Vzhodu, kjer to še ni razvito — bodo "spremljali" računalniki. Tako se bo lahko vsak hip natančno vedelo, kje je katera pošiljka, kooperanti pa bodo pri delu morali upoštevati zelo stroga navodila podjetja.

DUŠAN GRČA

Borzni pregled

TRŽAŠKA BORZA		27.10.	31.10.
URADNE KOTACIJE			
Generali	41000	41560	
Lloyd	17410	17500	
Lloyd risp.	9800	9750	
RAS	27100	27500	
RAS risp.	12650	12700	
Sai	17700	17750	
Sai risp.	7500	7700	
Montedison	1942	1933	
Montedison risp.	1105	1113	
Pirelli	3070	3030	
Pirelli risp.	3070	3050	
Pirelli risp. nc	2240	2230	
Snia	2790	2780	
Snia risp.	2740	2770	
Snia risp. nc	1600	1600	
Rinascente	7050	6790	
Rinascente priv.	3500	3410	
Rinascente risp.	3470	3450	
Premuda	1985	2000	
Premuda risp.	1250	1250	
SIP	3010	3010	
SIP risp.	2630	2630	
Bastogi	358	358	
Comau	3590	3620	

Banca Agricola Kmečka banka Gorica

MILANSKA BORZA: VREDNOTNICE S STALNIM DONOSOM		31.10.	spr. %
VEČLETNI BLAGAJNIŠKI ZAPISI			
BTP junij 1990 10,5%	98,65	+0,05	
BTP maj 1990	98,80	+0,10	
BTP januar 1990 12,5%	100,15	—	
ZAKLADNIŠKA KREDITNA PISMA			
CCT ECU 1982/89 13%	100,05	+0,05	
CCT ECU 1983/90 11,5%	101,10	+0,35	
CCT ECU 1984/91 11,25%	101,40	+0,35	
CCT ECU 1984/92 10,5%	100,90	-0,39	
CCT ECU 1985/93 9%	97,75	+0,46	
CCT ECU 1985/93 9,6%	98,50	-0,40	
CCT ECU 1985/93 8,75%	96,85	+0,41	
CCT ECU 1985/93 9,75%	99,55	+0,05	
CCT april 1992 10%	94,85	-0,20	
CCT julij 1992 IND	97,70	—	
CCT januar 1991 IND	99,70	-0,10	
CCT julij 1993 IND	98,35	—	

NAJBOLJŠI POSREDNIK ZA VAŠE FINANČNE INVESTICIJE

MILANSKA BORZA: VODILNE DELNICE		31.10.	spr. %
Italcementi	115700	+0,61	
Unicem	25300	+1,20	
Unicem risp.	13150	-0,38	
KEMIJSKA INDUSTRIJA - OGLJIKOVODIKI			
Calp	4551	+0,35	
Fidenza Vetrar 1000	7560	+0,83	
Italgas	2617	+0,62	
Mira Lanza	53400	+1,04	
Montedison 1000	1927	-0,10	
Montefibre	1315	+0,61	
Pirelli	3025	-0,75	
Pirelli risp.	3050	-1,29	
Recordati ord.	12205	+0,04	
Saffa	10590	—	
Siossigeno	40200	+0,50	
Snia BPD	2753	+0,07	
Snia Fibre	1620	+0,31	
Snia Tecnopolimeri	7020	-0,57	
TRGOVINA - KOMUNIKACIJE			
Rinascente	6788	+2,00	
Standa	29730	-0,50	
Standa risp. port.	12000	+1,69	
Alitalia cat. A	2226	—	
Alitalia priv.	1765	-0,79	
Italcable	11050	+0,64	
SIP	2991	+0,34	
SIP risp. port.	2650	+0,80	
Sirti	10850	+2,75	
ELEKTROTEHNIKA - FINANCE			
Ansaldo Trasporti	4771	-0,40	
Tecnomasio	3106	-0,80	

ZIVILSKA INDUSTRIJA - KMETIJSTVO		31.10.	spr. %
Alivar	11851	+0,52	
Buitoni	—	—	
Eridania	—	—	
Perugina	7040	+0,21	
ZAVAROVALSTVO - BANČNIŠTVO			
Allianza Ass.	42400	+1,31	
Allianza Ass. risp. por.	38390	+1,51	
Assitalia	14401	+1,42	
Ausonia	1881	+1,62	
Latina Ass. ord.	14355	+1,08	
Generali Ass.	41500	+1,37	
Italia Ass. 1000	12975	+0,74	
Abeille	109200	-0,27	
La Fondiaria spa	55850	+1,91	
La Previdente	21740	+1,16	
Lloyd Adriatico	17500	—	
RAS risp.	27700	+2,97	
RAS fraz.	12750	+1,19	
Toro ord.	20960	+0,43	
Unipol priv.	16750	—	
Banca Comm. Italiana	4780	+1,68	
Banco di Roma	1990	+0,61	
Credito Italiano	2461	+1,69	
Interbanca priv.	67000	+3,08	
Mediobanca	25975	+2,34	
PAPIRINA INDUSTRIJA - CEMENT			
Cart. Burgo ord.	14650	+0,69	
L'Espresso	24120	+1,77	
Mondadori	29320	+1,14	
Mondadori priv.	23650	+0,94	
Poligraf. Editoriale	5500	—	
Cementir	3170	+0,48	

NEPREMIČNINE - GRADBE NIŠTVO		31.10.	spr. %
Attiv. Immobiliari	4350	+0,25	
Calcestruzzi	16830	-1,00	
Cogefar	6280	+1,05	
Del Favero	6000	-1,64	
Grassetto SpA	14475	+0,10	
IMM Metanopoli	1318	+1,15	
Risanamento Napoli	35500	+0,57	
Vianini	3600	-0,28	
MEHANSKA IN AVTOMOBIL. INDUSTRIJA			
Aeritalia ord.	3285	+0,46	
Danieli & C.	8510	-0,70	
Data Consyst	11060	-0,37	
Fiar SpA	22740	+7,01	
Fiat	10685	—	
Fiat priv.	6590	+0,49	
Fiat risp.	6600	+0,61	
Franco Tosi	28310	+0,82	
Gilardini	4665	+1,39	
Magneti Marelli	2102	+0,77	
Merloni	3135	+0,48	
Necchi ord.	3390	—	
Olivetti ord.	7970	+0,87	
Olivetti priv.	5100	+1,76	
Pininfarina	12920	+0,94	
Rodriguez SpA	9550	+0,53	
Safilo	9860	+0,60	
Safilo risp.	9900	—	
Saipem	2340	+1,74	
Saipem risp.	2330	+0,87	
Tecnocomp	1340	+1,67	

Ministrski predsednik včeraj v Miramaru, na Univerzi in na sedežu deželne vlade

Andreotti: »Vlada bo predložila nov osnutek zaščitnega besedila«

Priznanje in spodbuda novemu Trstu znanosti

Predsednik vlade Andreotti je na včerajšnjem srečanju z deželnim odborom Furlanije-Juljske krajine napovedal, da bo vlada sestavila in predložila parlamentu zakonski predlog za zaščito slovenske manjšine. Predsedniku Biasuttiju je tudi povedal, da dobro ve, da Slovenci niso bili zadovoljni s prvim osnutkom ministra Maccanica in ga zato vlada sedaj namerava popraviti, »tudi zato, ker izhodišni osnutek ne more zadovoljiti vseh«. Manjšinska problematika je bila vsekakor ena glavnih tem včerajšnjega kratkega sestanka na sedežu deželne vlade, na katerem je Biasutti med drugim precej energično opozoril uglednega gosta tudi na nedavno krčenje proračunskih sredstev za Slovence v Italiji in Italijane v Jugoslaviji, pri čemer je omenil tudi hudo finančno situacijo nekaterih slovenskih kulturnih ustanov. V zvezi s položajem italijanske manjšine pa je predsednik Dežele opozoril na znano gospodarsko pobudo BIC in se navezal na možnosti sodelovanja Furlanije-Juljske krajine in Veneta za ovrdenotenje kulturnih dobrin istrske kulture.

Svoj doprinos pri teh prizadevanjih pa mora dati tudi država, je pristavil Biasutti, medtem ko je Andreotti podčrtal, da se bo te probleme dalo rešiti v okviru zelo dobrih odnosov med Italijo in Jugoslavijo. Glede valorizacije italijanskih kulturnih dobrin v Istri pa je namignil na možnost, da bi v te akcije pritegnili tudi zasebniki. V tem okviru je ministrski predsednik omenil tudi sodelovanje z Jugoslavijo pri zaščiti

Jadranskega morja. Biasutti je Andreottiju odločno rekel, da bi napovedano krčenje državnih prispevkov pomenilo zelo hud udarec za našo deželo, ki bi s tem tvegala, da izgubi značilnost avtonomne dežele, ki ji pripada po ustavi. Načrtovana krčenja bi najbolj prizadela zdravstvo in nekatere bolnišnice, s hudimi negativnimi posledicami, ki so vsem na dani. Andreotti je dejal, da razume veliko zaskrbljenost predsednika Dežele in da bo naredil, kar se bo narediti dalo, v bistvu pa je dal zelo malo stvarnih upanj, da se bo to koljivo vprašanje res zadovoljivo rešilo. Na sestanku je tekla beseda tudi o vprašanju cestnih in železniških povezav in o nujnosti odobritve

zakona za gospodarski razvoj mejnih področij naše dežele.

Slovenska skupnost je včeraj izročila predsedniku vlade spomenico, v kateri mu je izrekla pozdrav in ga obenem opozorila na vrsto problemov, s katerimi se danes soočajo Slovenci v Italiji. V poslanici je med drugim rečeno, da je 35-letnica Londonskega memoranduma minila brez zaščitnega zakona in zato poziva vlado, naj pripravi pravičen predlog zaščitnega zakona in naj se o njem razgovori s predstavniki Slovencev, seveda pred dokončnim oblikovanjem zakonskega besedila. S. T.

Na sliki (foto Križmančič) ministrski predsednik Andreotti med slovesnostjo ob začetku akademskega leta na tržaški univerzi.

»To je res vesela priložnost, da se danes zberemo zato, da praznujemo obletnico Mednarodnega centra za teoretsko fiziko. Najti idejo, ki jo je nekdo spočel pred devetindvajsetimi leti leta 1960, živo in dobro, je res prijetno izkustvo, za kar se moram najprej in predvsem zahvaliti Alahu.«

S temi besedami je ravnatelj Abdus Salam začel svoj slavnostni govor na slovesnosti ob 25-letnici ustanovitve miramarskega Mednarodnega centra za teoretsko fiziko, ki se je včeraj dopoldne odvijala v zborni dvorani centra ob navzočnosti predsednika vlade Andreottija, predsednika Dežele Biasuttija, župana Richettija, predstavnikov drugih krajevnih oblasti in raznih mednarodnih organizacij ter še zlasti številnih pripadnikov in prijateljev znanstvene ustanove, ki se je v četrtini stoletja uveljavila kot eno izmed najpomembnejših stičišč znanstvenikov iz vsega sveta.

Nobelovec Salam je v nadaljevanju svojega govora z nekaj številkami prikazal, kako velike korake je njegov center napravil po letu 1964. V prvem letu je center obiskalo 200 znanstvenikov, zdaj pa ga letno obišče okrog 4 tisoč, da bi se udeležilo okrog 400 predavanj, seminarjev in drugih znanstvenih srečanj, ki se v njem zvrstijo. V njem letno nastane kakih 400 znanstvenih spisov, 80% od katerih so delo znanstvenikov iz držav v razvoju, za izobraževanje in izpopolnjevanje katerih je center pravzaprav nastal.

Toda pakistanski nobelovec se ni omejil samo na opisovanje dosežene-

ga, marveč je tudi govoril o novih projektih. Omenil je predvsem načrt, da bi v Trstu ustanovili še tri centre po vzorcu centra za fiziko, in sicer centre za kemijo, za znanost o Zemlji in okolju ter za visoko tehnologijo in nove materiale. Omenil je tudi načrt, da bi v državah v razvoju ustanovili 20 centrov, ki bi bili povezani s tržaškimi, za kar so se zavzeli tudi nevrščeni na nedavni konferenci v Beogradu in pa sama OZN. Salam je izrazil upanje, da bo Italija podpirala vse te projekte, kot že podpira center za fiziko.

»Tudi jaz bi se najprej želel zahvaliti Bogu za dosežene uspehe, vendar bi zahvalo zanje raztegnil tudi na Abdusa Salama,« je z duhovitostjo, ki mu je lastna, začel svoj govor Andreotti. Predsednik vlade je nato navedel nekaj dogodkov iz svoje bogate politične izkušnje, da bi ponazoril svoj pristop do znanstvene problematike. Med drugim je z določeno avtokritičnostjo dejal, da za negativne posledice sodobne tehnologije niso toliko odgovorni znanstveniki, kolikor politiki, od katerih je v prvi vrsti odvisno uporabljanje znanstvenih dosežkov. Mimo tega pa je po mnenju Andreottija doprinos znanstvenikov za utrjevanje vrednot, kot je mir, danes neobhodno potreben, kot dokazuje primer razorožitvenih pogajanj, ki bi običajna na mrtvi točki, ko bi znanstveniki ne dobili sistemov za učinkovito nadziranje stopnje oboroženosti. Andreotti se je na koncu ustavil pri svojem spremljanju rasti znanstvenih dejavnosti na Tržaškem in zaključil z mislijo, da je v tako patriotskem mestu, kot je Trst, danes najboljšje živeti svoj patriotizem s podpiranjem stvarnosti, kot je Mednarodni center za teoretsko fiziko.

Andreotti je resnici na ljubo dobil besedo na koncu slovesnosti, potem ko so se pred mikrofonom zvrstili že številni govorniki. Slovesnosti je predsedoval italijanski fizik Antonino Zichichi, na njej pa so govorili ravnatelj Mednarodne agencije za atomsko energijo Hans Blix, predstavnik Organizacije združenih narodov za vzgojo, znanost in kulturo Klaus Standke, predstavnik miramarskega centra Paolo Budinich, Stig Lundqvist in Adriano Lucatello, predsednik Italijanskega društva fizikov Renato Ricci in predsednik Konzorcija za pospeševanje študija in raziskav fizikalnih inštitutov tržaške univerze Claudio Villi, ki je Andreottiju v znak priznanja izročil kip Minerne kiparja Mascherinija, Abdus Salam pa ključne nove zgradbe, s katero bo razpolagal center za fiziko.

Vsa ta slovesnost pa je bila le uvod v petdnevno konferenco o obzorjih fizike, visoke tehnologije in matematike, ki jo miramarski center prireja ob svoji 25-letnici. (mb)

Univerza želi biti bolj samostojna

S svečano in nekoliko dolgovozno slovesnostjo, katere častni gost je bil predsednik italijanske vlade Giulio Andreotti, so na tržaški univerzi včeraj popoldne uradno odprli akademsko leto 1989-90. Kot je v svojem uvodnem poročilu naglasil rektor Paolo Fusaroli, bo letošnje akademsko leto že 66. zapovrstjo, istočasno pa prelomno zaradi novih predpisov, ki urejujejo univerzitetni svet ter širše področje znanstvene raziskave.

Prisotnost tako uglednega gosta je tradicionalni svečanosti dala še posebno slavnostni pečat, kar so izpričali tudi predstavniki političnega, vojaškega, kulturnega ter gospodarskega sveta, ki so se v velikem številu odzvali vabilu organizatorjev. Manj pozornosti so dogodku namenili študenti, ki so se svečanosti udeležili le preko svojih predstavnikov v raznih voljenih svetih in nekoliko preživelih goljardičnih korporacijah. Vodja goljardične skupine POMO je namreč po vzorcu precej zaprašene obrada predsednika vlade proglasil za častnega »brucak«.

Razen tega barvitega, dasi mogoče nepotrebne »okrasnega dodatka«, pa je svečanost potekala po uradno utečenih tirih. Rektor Fusaroli se je vsem prisotnim zahvalil za udeležbo, v prvi vrsti seveda predsedniku Andreottiju, izrecno pa je omenil tudi

predstavnike vseučilišč, s katerimi tržaško najtesneje sodeluje. Med temi je omenil univerze z Reke, iz Gradca, Zagreba, Splita ter tudi Vidma in Benetk.

S tem je Fusaroli že takoj želel poudariti vlogo povezovalke med univerzami na področju Alpe Jadrana in v širšem mednarodnem okviru, ki jo Tržaška univerza ima že veliko let. V zadnjem letu je še pospešila proces mednarodnega sodelovanja, saj se je dogovorila še z univerzami iz Bochuma, Toursa, Budimpešte, Kijeva, Grodna, New Yorka, Washingtona in Buenos Airesa.

Ob tej precej razvejani mreži mednarodnega sodelovanja, pri kateri bi morali upoštevati še vrsto dogovorov z raznimi znanstvenimi centri tako na Tržaškem kot v okviru večjih evropskih projektov, je seveda Fusaroli podal tudi kratek opis »klasičnega« delovanja tržaškega vseučilišča. Poudaril je, da je na Tržaški univerzi deset fakultet, ki nudijo 30 študijskih usmeritev. V okviru univerze so zaenkrat ustanovili 19 oddelkov, medtem ko so že osnovali nadaljnjih 5. V lanskem akademskem letu je univerzo obiskovalo približno 17 tisoč študentov.

Največ pozornosti je Fusaroli, kar so kasneje storili še predstavniki študentov oziroma neučnega osebja, posvetil osamosvojitvi univerze kot je pred-

videno v ustanovnem zakonu ministrstva za univerzo ter znanstveno raziskavo. Spremenjena podoba univerze bo zaobjeta v novem statutu, katerega tekst se izoblikuje. Kljub temu da dokončno besedilo še ni bilo izdelano, so glede predvidene vsebine protestirali tako predstavniki neučnega osebja kot študente, ki so zahtevali večjo soudeležbo.

V imenu neučnega osebja je na kratko spregovoril Diego Scordo, medtem ko sta študente zastopala predstavnik levičarske liste Renzo Nicolini, ki je bil še zlasti kritičen do predvidenih ukrepov, in predstavnik katoliške skupine Pierluigi Parpinel, ki se je spomnil kitajskih študentov s Trga Tienanmen. Pred njimi pa je imel znanstveni poseg o »Doprinosu matematike k razvoju družbenih ved« prof. Luciano Daboni.

O nujnosti izoblikovanja drugačne univerze je govoril tudi Andreotti, ki pa je poudaril, da bi bilo treba o vsem dobro razmisliti, tudi zato, da ne bi ponovili napak iz tega poveljnega obdobja. Glede Tržaške univerze pa je predsednik italijanske vlade naglasil, da je velikega pomena, ker se je v svoji razmeroma kratki zgodovini izkazala kot odlična vzgojno-izobraževalna ustanova, v kateri se poleg drugega goji tudi čut za patriotizem. (bip)

Oskrunjeno obeležje pri Sv. Ani

V dne, ko se spominjamo padlih za svobodo, se žal navdajo tudi taki, ki si s podlimi dejanji dovoljujejo žaliti čustva najširšega dela prebivalstva s skrunjenjem prav tistih obeležij, ki jim v tem času izkazujejo čast venci in cvetjem. Tako se je zgodilo pri Sv. Ani pred vhodom na pokopališče, kjer stoji skromno obeležje v spomin padlim ob Sv. Ani, s Kolonkova in iz Škednja. Neznanci so ga namreč prav te dni oskrunili s tem, da so na kamen z rdečo barvo zarisali grb »Neodvisne države Hrvatske« in napis Hrvati. Skrunitev spomenika je presenetila in boleče prizadela dijake šentjakobske nižje srednje šole Cankar, ki so se šli pokloniti spominu padlim. Pred obeležjem je vsekakor dijaški zbor zapel dve pesmi, prof. Bonetova pa jim je na kratko orisala pomen upora primorskega ljudstva proti fašističnemu tiranstvu. (Foto Magajna)

Vrsta svečanosti v vseh krajih tržaške pokrajine

Cvetje na spomenike padlim za svobodo

Zopet smo v času, ko so naše misli ob tistih, ki smo jih izgubili, predvsem pa pri vseh tistih, ki so pred tolikimi leti žrtvovali svoja življenja, ker so verjeli, da bodo pomagali ustvariti boljši, pravičnejši svet in jih je ta vera v boljše bodočnost spremljala še v poslednjih trenutkih, ko so mladi, polni želja in hrepenenj padli na bojiščih, ali umirali v zaporih in koncentracijskih taboriščih.

Več kot 100 je samo na Tržaškem spomenikov in spominskih obeležij, ki so jih domačini s prostovoljnimi delom, z zbiranjem prispevkov, mnogokje tudi po lastnih načrtih, postavili svojim padlim. Če bi k tem dodali še spomenike in obeležja, ki stojijo na Goriškem in v Beneški Sloveniji, bi jih naštel prav gotovo okrog 150.

Pred vsemi temi pomniki našega boja proti nacifašizmu, za naš narodni obstoj, se v teh dneh odvijajo večje ali manjše spominske svečanosti, ki pričajo o tem, da nismo pozabili naših padlih, da nam še danes predstavljajo vzor, ki bi mu morali ostati tudi mi zvesti.

Več spominskih svečanosti je bilo že včeraj, največ pa jih bo danes.

Vence pred spomenike in spominske plošče polaga v teh dneh Jugoslovanski generalni konzulat v Trstu, ki obiskuje številne spomenike padlim od Milj do Nabrežine, tržaško Rižarno, grobnico padlim jugoslovanskim borcem na vojaškem pokopališču, pa spomenike na Goriškem in v Beneški Sloveniji.

Včeraj popoldne so polagali vence pred spomenike in spominska obeležja v Trstu tudi predstavniki SKGZ. Tako so položili vence v Ul. Ghega, v Ul. M. D'Azeglio, na tržaškem pokopališču, kjer sta grobova Bazoviških ju-

nakov in P. Tomažiča, na vojaškem pokopališču in v tržaški Rižarni.

Pokrajinski odbor VZPI-ANPI bo polagal vence danes in sicer v Ul. M. D'Azeglio, v Ul. Ghega, v Rižarni, na vojaškem pokopališču; skupno z devinsko-nabrežinsko upravo v Prečniku, Praprotu, Šempolaju in Nabrežini ter v Križu.

Vrsto krajših spominskih svečanosti s polaganjem vencev bodo pripravile tudi krajevne sekcije VZPI-ANPI. Tako bodo v dopoldanskih urah spominske svečanosti pred vaškim spomenikom padlim na Narodni ulici na Opčinah, na openskem pokopališču, pred spomenikom 71 talcem, pred spomenikom P. Tomažiču in njegovim tovarišem in pred spominsko ploščo Rozaliji Gulič. Pred spomenikom na Narodni ulici bo pri svečanosti, ki jo or-

ganizira sekcija VZPI-ANPI Opčine, Bani, Ferlugi, Piščanci, sodeloval tudi moški pevski zbor Tabor.

Vsako leto na ta dan je krajša spominska svečanost tudi pri Sv. Ivanu, kjer se domačini poklonijo spominu svojih padlih, katerih imena so vklesana na ploči na zidu bivšega Narodnega doma pri Sv. Ivanu. Svečanost, ki bo ob 11. uri, organizirata skupno KD Škamperle in Union.

Ob 11. uri bo polaganje vencev in cvetja tudi pred spominskim obeležjem za padle ob Kolonkova, Sv. Ani in Škednja, ki stoji v bližini vhoda v tržaško pokopališče. Tu bo nastopil tudi ženski pevski zbor Ivan Grbec iz Škednja, organizatorji pa vabijo društva in borčevske organizacije, da se svečanosti polnoštevilno udeležijo.

Ob 14. uri bo krajša spominska svečanost tudi pred spomenikom padlim

pri Domju, ki jo organizira domača sekcija VZPI-ANPI. Podobne svečanosti organizira danes dopoldne tudi sekcija VZPI-ANPI za Prosek-Kontovel. Polaganje vencev bo na pokopališču na Kontovelu, pri spomeniku in na grobovih padlih na Proseku, pri spomeniku talcem na gmajni pri proseški železniški postaji. Delegacija domače borčevske organizacije pa bo odnesla venec tudi pred spomenik v Ovčjo Drago pri Novi Gorici v spomin na padlo domačinko - partizanko Marto Danev.

Spominske svečanosti bodo danes tudi v Miljah in v krajih miljske občine, pa v občini Zgonik, kjer bodo predstavniki občinske uprave polagali vence skupno s predstavniki KD Rdeča zvezda, športnega krožka Kras. Svečanosti bodo od 16.30 dalje v Zgoni-Gabrovcu, Samatorci, Saležu in Zgoni. V Repentabru bodo polagali vence ob 12.30 skupno s predstavniki konzulata SFRJ in sicer pred spomenik žrtvam na Colu, na grob Franca Nemgarja in pred spomenik v Repnu.

Spominu padlih in mrtvih se bodo poklonile tudi druge občinske uprave in organizacije. Dolinska občinska uprava bo danes ob 9. uri položila venec pred spomenik padlim za svobodo v Spominskem parku v Dolini. Ob tej priložnosti bo zapel pevski zbor upokojencev iz dolinske občine. Tržaška občinska uprava bo položila vence v tržaški Rižarni, na Opčinah in v Bazovici. Pri polaganju bo navzoč tržaški župan Richetti.

Na sliki (foto Magajna) polaganje vencev na grob bazoviških junakov na pokopališču pri Sv. Ani.

Na seji deželne komisije za industrijo Sindikati potrdili predloge za IRET

Predstavniki deželnih sindikalnih zvez CGIL, CISL in UIL so se včeraj udeležili seje komisije deželne sveta za industrijo, ki je imela na dnevnem redu obravnavo položaja v petih podjetjih dežele, ki trenutno preživljajo najhujšo krizo: Seleco, Cogolo, Cantoni, Bonfada in tržaški Iret. Sejo je vodil novoizvoljeni predsednik komisije, demokristjan Adalberto Donaggio, sindikalne organizacije pa so zastopali Vittorio Giustina in Silvano Modolo za CISL, Daniele Marchesan za UIL in Enzo Scampolo, Mario Zarli, Waldy Catalano, Giancarlo Bergamo, Angelo Salvel in Giacomino Mariam za CGIL. Srečanje je bilo bolj informativnega značaja, besedo pa so imeli predvsem sindikalisti, ki so seznanili predstavnike deželne sveta s svojimi pogledi in stališči glede najhujših žarišč krize v industrijskem tkivu Furlanije-Juljske krajine. Povsem logično torej, da so na sestanku prišla do izraza v glavnem že znana stališča. Glede Seleca so na primer sindikati ponovili, da je treba to podjetje osvoboditi političnih pogojev ter odpreti pogajanja z IRI in Zanussijem, medtem ko so se glede Cogola dogovorili, da bodo o tem vprašanju razpravljali na posebni seji deželne sveta. V tem času pa je medtem v teku preverjanje odnosov s Sovjetsko zvezo.

Tudi glede tržaškega Ireta so predstavniki CGIL, CISL in UIL poudarili, da do krize ni prišlo zaradi neekonomičnosti podjetja, pač pa zaradi znanega sklepa o ustavitvi izvoza »vojaškega materiala«. Ponojnovljeno je bilo stališče, da je izhod iz že dramatične krize možen le s preusmeritvijo proizvodnje na civilno področje, in to v okviru načrta vsedržavnega obsega. Ne gre torej za enostavno rešitev podjetja z zgolj finančnimi posegi, pač pa za podporo za rešitev znatnega profesionalnega potenciala delavstva.

Sledila je krajša razprava, v katero je poseglo več članov komisije. Glede Ireta je spregovoril komunistični deželni svetovalec Ivan Bratina, ki je ugotovil, da deželna vlada ne kaže prevelike volje, da bi rešila probleme Ireta in njegovega osebja.

Ker ni bilo legalnega števila Spet odpadla seja občinskega sveta

Ponedeljkova seja tržaškega občinskega sveta je odpadla zaradi pomanjkanja legalnega števila prisotnih svetovalcev. Župan Richetti in nekateri odborniki so dolgo časa odgovarjali na vprašanja in na interpelacije svetovalcev, več kot uro po formalnem začetku seje pa je moral župan v skladu s pravilnikom preveriti, ali je v dvorani vsaj polovica svetovalcev. Poimenskemu pozivu se je tako ob 19.45 odzvalo samo 25 svetovalcev, in sicer dvajset predstavnikov večinske koalicije, štirje komunisti in ena predstavnica zelene marjetice, med apalom pa so dvorano zapustili misovci, listarji in svetovalec Zelene alternativne liste Bekar. Županu Richettiju tako ni preostalo drugega, kot da je prekinil sejo in jo preložil na kasnejši datum. Marsikatera odsotnost v večinskih vrstah ima očitno politično utemeljitev, kar precej jasno dokazuje, da je v koaliciji skupina ljudi, ki hoče na vsak način in za vsako ceno spraviti v težave Richettijevo upravo.

Svetovalec zelenih Bekar je v zvezi s ponedeljkovo odločitvijo seje izdal tiskovno sporočilo, v katerem podčrtuje, da se je večinska koalicija v tem primeru zelo slabo izkazala, ker se očitno noče ali ne more spoprijeti s perečimi odprtimi vprašanji, s katerimi se sooča mestna skupnost. Prav je, da so državljani seznanjeni, kdo in kako vodi občinsko upravo, dodaja še Bekar, ki opozarja na dejstvo, da je odbor v predkriznem položaju. Petstrankarska koalicija se je pretekli teden - sicer z velikimi težavami - sporazumela za projekt Polis, sedaj pa ne utegne najti skupnega jezika glede imenovanj predsednikov in vodstvenih funkcionarjev nekaterih pomembnih javnih ustanov. Jabolko spora pa je še vedno vprašanje vstopa melonarskega gibanja v občinsko in pokrajinsko koalicijo.

Do težav v zvezi s pomanjkanjem legalnega števila prisotnih svetovalcev često prihaja tudi v medobčinski skupščini Krajevne zdravstvene enote, kjer ne morejo na noben način odobriti finančnega obračuna zdravstvene ustanove, ker mnogi zastopniki večine enostavno ne prihajajo na seje. S tem v zvezi je predsednik Rossini pred kratkim poslal načelnikom vseh svetovalskih skupin uradno noto, v kateri jih poziva, naj poskrbijo za prisotnost svetovalcev na prihodnji seji skupščine KZE, ki bo sredi prihodnjega tedna.

Združitev sestane bo v torek Pred združitvijo organizacij aktivistov in invalidov NOB

Združenje aktivistov NOG na Tržaškem in Zveza vojaških vojnih invalidov v Trstu se pripravljata na združitve v enotno organizacijo. Za združitve se je na svoji seji 20. oktobra izrekel odbor invalidov, enak sklep pa je na svoji seji v ponedeljek, 30. oktobra, sprejel tudi odbor aktivistov. Združitev sestane bo v torek, 7. novembra, ob 16. uri.

Do tega sklepa je prišlo predvsem zato, ker sta se obe organizaciji ukvarjali praktično z zelo podobnimi vprašanji, saj so dejansko vsi invalidi bili v času NOB tudi aktivisti OF in vsaj delno tudi obratno. Združitve obeh odborov pa je svetovalo tudi dejstvo, da je odbor Zveze invalidov po smrti svojega dolgoletnega predsednika Dušana Furlana ostal brez predsednika, pa tudi vrste njegovega odbora so se v zadnjih letih razredčile. Združitve moči bo zato lahko prispevala k boljši dejavnosti in k učinkovitejšemu reševanju problemov, ki zadevajo tako aktiviste kot invalide, kakor tudi k njihovi boljši prisotnosti v našem družbenem življenju. Združitev sestane bo obenem priložnost za izdelavo kratkoročnega programa dejavnosti.

V nadaljevanju se je odbor Združenja aktivistov narodnoosvobodilnega gibanja seznanil s potekom solidarnostne akcije za obnovo partizanske bolnice Franja pri Cerknem. Ocenil je, da je dosedanja nabiralna akcija bila zelo uspešna, zavzel pa se je tudi, da bi se nadaljevala tudi v prihodnjem letu, vsaj do ponovnega odprtja bolnice Franja za obiskovalce, ki je predvidena v maju prihodnjega leta. V tem smislu je tudi pooblastil svoje predstavnike v iniciativnem solidarnostnem odboru v Trstu.

Na predlog iz Križa so člani odbora soglašali z zamisljo, da bi v marcu prihodnjega leta na primeren način počastili spomin na prvega predsednika odbora Osvobodilne fronte v Križu Josipa Tenceja, ki je prav v marcu pred 45 leti umrl v nacističnem taborišču v Buchenwaldu. V ta namen bo v Križu v prihodnjih dneh poseben pripravljani sestane, na katerem bo govor tudi o predlogu za postavitev spominske plošče na rojstni hiši Josipa Tenceja in o možnosti organiziranja obiska taborišča v Buchenwaldu.

Na koncu je odbor Združenja aktivistov narodnoosvobodilnega gibanja izrazil svoje ogorčenje zaradi ponovne oskrunitve spomenika padlim pri Sv. Ani in izrekel obžalovanje, da tržaška občinska uprava za to spominsko obeležje na zelenici pred pokopališčem še vedno ni izdala dovoljenja za dokončno ureditev. Odbor aktivistov je obsodil tudi dejanje nestrpnosti na spomeniku padlim v Borštu. (jk)

Obvestilo SDGZ

SDGZ obvešča, da bodo uradi združenja v Trstu odprti tudi v petek (praznik sv. Justa) od 8. do 12. ure za člane, ki morajo poravnati davek IVA. (Rok za plačilo zapade v ponedeljek, 6. novembra.)

Gledališče Verdi gostuje jutri na Reki

Tržaško občinsko gledališče Giuseppe Verdi bo prvič v svoji dolgi zgodovini nastopilo na odru reškega gledališča Ivan Zajc. Tržaški umetniški ansambel bo gostoval na Reki jutri, 2. novembra, in sicer s Haydnovim oratorijem Stvarjenje («La Creazione»), ki ga je skladatelj napisal za soliste, zbor in orkester. Nastopil bo v nedavno prenovljenem gledališču, ki nosi ime po vidnem hrvaškem skladatelju.

Gre za nov in pomemben korak na poti proti vse širšemu in razčlenjenemu kulturnemu dialogu, ki ga tržaška operna hiša že nekaj časa razvija s teatri iz dežel delovne skupnosti Alpe-Jadran, je pred jutrišnjim gostovanjem poudaril predsednik gledališča Verdi in tržaški župan Franco Richetti.

Kot smo poročali v preteklih dneh, so se predstavniki reškega gledališča Ivan Zajc nedavno mudili v našem mestu, kjer so se s predstavniki gledališča Verdi pogovarjali o nadaljnjem sodelovanju med tema sosednjima gledališkima hišama.

Brošura o devinsko-nabrežinskih otroških vrtcih Pogled v premalo poznan otroški svet

»Kdor se danes znanstveno ukvarja z našimi otroškimi vrtci, orje popolno ledino. Dokaz za to je že dejstvo, da v vseh povojnih letih pri nas ni izšlo nobeno strokovno delo o tej problematiki. To pa ni naključje: v naši splošni kulturi je otrok deležen majhne pozornosti, in če je res, da je šolstvo potisnjeno na rob splošnega zanimanja, to velja še toliko bolj za otroške vrtce, ki so na lestevici prav gotovo za univerzo ter za srednjimi in osnovnimi šolami. K vsemu temu pa moramo v našem primeru dodati še dvojezičnost, ki bistveno opredeljuje tudi naše otroške vrtce in ki spet predstavlja zelo malo raziskano področje.«

Tako je povedala psihologinja Alenka Rebula-Tuta na predstavitvi brošure Ta hiša je naša, katere urednica je in ki jo je izdala Občina Devin-Nabrežina ob otvoritvi otroškega središča v bivši osnovni šoli Karel Štrekelj v Sesljanu. Brošura je dokaj zajetna, saj obsega skoraj 150 strani srednjega formata, razdeljena pa je na dva dela. Prvi prinaša poročila in prispevke vzgojiteljic in animatork slovenskih vrtcev v devinsko-nabrežinski občini, drugi prispevke strokovnih sodelavk, vse skupaj pa razgibavajo fotografije in še zlasti risbe, ki so jih prispevali otroci.

Izhajajoč iz uvodoma navedenih misli, je Rebula-Tuta poudarila, da knjiga kljub svoji navidezni skromnosti predstavlja precejšen napor, in izrazila je upanje, da se bodo z njo lahko koristili vrtnarice in drugi vzgojitelji tudi zunaj meja devinsko-nabrežinske občine. Na predstavitvi brošure pa sta spregovorila tudi devinsko-nabrežinski župan Bojan Brezigar in tamkajšnja odbornica za šolstvo prof. Marinka Terčon-Brezigar, ki sta osvetlila predvsem upravni kontekst, iz katerega delo izhaja.

Knjiga je namreč tudi in predvsem plod posebnega tri-letnega programa, ki ga je devinsko-nabrežinska občinska uprava začela izvajati leta 1986 za izpopolnitev slovenskih otroških vrtcev. Ta program je med drugim podprla Komisija za manj razširjene jezike pri Evropski skupnosti, kar predstavlja novost, saj gre za prvi prispevek EŠ naši narodnostni skupnosti, pa tudi laskavo priznanje. Župan Brezigar je povedal, da je prav na osnovi doseženih rezultatov že omenjena komisija ES zdaj obnovila svoj prispevek za nadaljnja tri leta in ga tudi nekoliko povečala.

Odbornica Terčon-Brezigar je osvetlila še druge plati programa, pri katerem sodeluje tudi deželni zavod IRRSAE in ki slovenskim vrtcem v devinsko-nabrežinski občini med drugim omogoča, da še vedno delujejo do 16. ure. Orisala je nadalje težave, ki so nastale pri sestavljanju in izdaji brošure, za izid katere so prispevali tudi nabrežinska hranilnica in nekatera slovenska podjetja. »Rojevanje brošure pa je vsem nam nudilo predvsem izredno priložnost za to, da smo se zamislili ob problematiki naših vrtcev. Prav zato bi želeli, da bi bila bolj prispevek za razmišljanje kot zgodovinski dokument ali didaktični recept,« je pristavila.

Protest uslužbencev Univerze in njene podporne ustanove

Sindikalne organizacije uslužbencev Univerze Trst in Univerzitetne podporne ustanove so ostro obsodile trenutno stanje v teh ustanovah, ki je posledica neizvajanja odločitve o regionalizaciji pravice do univerzitetnega študija. V zvezi s tem so se uslužbenci na skupščini, ki je bila 20. oktobra, odločili za več protestnih akcij.

Za nedoločen čas so napovedali protestno gibanje vseh uslužbencev, medtem ko se bo 13. novembra začela petdnevna stavka. Svoje odločitve uslužbenci utemeljujejo z zelo težkim položajem, istočasno pa zahtevajo, da se vse politične organizacije in sile zavzamejo za čim ustrežnejšo rešitev nakazanih problemov.

Za nastali položaj - pravijo sindikalne organizacije uslužbencev v posebnem tiskovnem sporočilu - pa je v prvi vrsti kriva deželna uprava. Tiskovno noto so sindikalne organizacije poslale v vednost predsedniku deželne vlade, načelnikom svetovalskih skupin, rektorju tržaške univerze, predsedniku Univerzitetne podporne ustanove ter predstavnikom univerzitetnih študentov.

Konec meseca bo v našem mestu mednarodni simpozij prevajalcev

Prevajalci literarnih del se bodo srečali konec meseca v Trstu na pomembnem mednarodnem simpoziju z naslovom »Soočenje med avtorji in prevajalci«. Svojo udeležbo na študijskem srečanju sta že napovedala Umberto Eco in Claudio Magris: njuni deli »Il nome della rosa« in »Danubio« sta bili prevedeni v razne jezike, tako da bo udeležba uglednih pisateljev dala pečat tržaškemu simpoziju.

Za srečanje, ki bo 27. in 28. novembra, je dala pobudo Visoka šola za prevajalce in tolmače, ki deluje pod okriljem Tržaške univerze, pristopile pa so še Dežela Furlanije-Juljske krajine, tržaški Občina in Pokrajina, zavarovalnica Assicurazioni Generali in denarni zavod Banca Cattolica del Veneto, za organizacijo pa bo skrbela tržaška specializirana ustanova The Office.

Na Opčinah vagoni z radioaktivnimi snovmi

Socialistični občinski odbornik Perelli je na tržaškega župana naslovil nujno vprašanje, s katerim želi izvedeti, ali je le-ta seznanjen z dejstvom, da so na openski železniški postaji že več dni ustavljeni vagoni z radioaktivnim materialom. Perelli zahteva, naj občinski odbor nemudoma poseže pri upravi Državnih železnic in dobi od njih natančne podatke o tem tranzitu radioaktivnih snovi, povrhu pa predlaga, naj bi čim prej aktivirali službo civilne zaščite za preprečitev podobnih nevarnosti. Predsednik vzhodnokraškega rajonskega sveta Turitto pa je v zvezi s tem zahteval takojšnje preverjanje stopnje nevarnosti in sprejem vseh potrebnih ukrepov za zaščito zdravja prebivalcev Opčin.

Ob mednarodnem dnevu varčevanja Openska hranilnica nagradila šolarje

Ob svetovnem dnevu varčevanja je Hranilnica in posojilnica na Opčinah nagradila po šest najboljših učencev tamkajšnjega slovenskega in italijanskega didaktičnega ravnateljstva ter po tri najboljše dijake openskih nižjih srednjih šol Srečko Kosovel in Muzio De Tommasini. V ta namen je bila včeraj popoldne v novem sedežu openskega denarnega zavoda majhna slovesnost, na kateri sta podpredsednik upravnega sveta Hranilnice Karel Guštin in ravnatelj Klavdij Brajnik izbranim šolarjem izročila hranilne knjižice s sto tisoč lirami. Za slovensko didaktično ravnateljstvo so jih - seveda s priporočilom, naj jim bodo podarjene knjižice spodbuda k varčevanju - prejeli osnovnošolci Roberto Cossutta, Martina Kufersin, David Raseni, Peter Milkovich, Sara Ciuch in Marje-

tica Muzina, za italijansko pa Francesco Bardaro, Luana Morello, Lorenzo Pahor, Paolo Recidivi, Marco Spagnolli in Antonella Skerlavaj. Od nižješolcev pa so bili nagrajeni Alenka Hrovatin, Alenka Spetič in Cristina Bogatez za srednjo šolo Srečko Kosovel in Haron Gagliardo, Omar Bonzanini in Fabiana Scarazzato za italijansko nižjo srednjo šolo De Tommasini.

Na sliki (foto Križmančič) predstavnika openske hranilnice s šolarji med včerajšnjo slovesnostjo.

■ Ob 40-letnici prvih volitev s splošno volilno pravico v Trstu prireja Občina Trst v sodelovanju z Univerzo okroglo mizo, ki bo 7. novembra ob 17. uri na ekonomski fakulteti in na kateri bodo z referati sodelovali docenti z univerz v Trentu, Vidmu in Bologni.

† Nepričakovano nas je zapustil naš dragi

Pietro Sanna

Pogreb bo jutri, 2. novembra, ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v ricmanjsko cerkev.

Žalostno vest sporočajo mama, žena, hči, brata, svakinji ter vsi sorodniki.

Ricmanje, 1. novembra 1989

Učiteljice in učenci osnovne šole v Ricmanjih izrekajo Eleni in družini globoko sožalje ob izgubi dragega očeta.

1. 11. 1988 1. 11. 1989

Eno nepozabno leto je minilo, odkar si nas zapustila, draga

Pavla Mejak - Terčon

Z ljubeznijo se te spominjajo vsi, ki so te imeli radi.

Nabrežina, 1. novembra 1989

1. 11. 1988 1. 11. 1989

Ob prvi obletnici smrti našega draga

Aloja Černjave (GIČKO)

se ga spominjajo

SVOJCI

Gabrovec, 1. novembra 1989

Prenovljen bar na Padričah

Na Padričah so spet odprli prenovljen bar Guštin. Lastnik Karlo (na sliki z ženo Marto in sinom Paolom - foto Magajna) je želel bar lepšati in ga modernizirati, da bi bolj ustrežal današnjim časom in potrebam. Bar je namreč zelo dobro obiskan, saj ne zahajajo vanj samo domačini, ampak tudi prebivalci drugih vasi, še posebno ob koncu tedna, saj je v baru mogoče igrati na Totocalcio. Podjetnim lastnikom čestitamo in jim želimo nadaljnjih uspehov. (mm)

gledališča

ROSSETTI
Gledališka sezona 1989-90 - Tržaški Teatro Stabile sporoča, da so v teku vpisovanja novih abonmajev in potrjevanja starih pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

Nocoj ob 20.30 (red prost) bo Il Piccolo Teatro iz Milana uprizoril delo N. Ginzburg INTERVJU. Režija Carlo Battistoni. V abonmaju odrezek št. 2. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti. Ponovitve do 5. novembra.

VERDI
Simfonična sezona gledališča Verdi 1989-90 - Pri osrednji blagajni gledališča so v teku vpisovanja novih in potrjevanja starih abonmajev. V torek, 7. novembra, ob 21. uri koncert Tržaškega tria. Izvajal bo Schubertove, Brahmsove in Ravelove skladbe. Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča.

TEATRO CRISTALLO - LA CONTRADA
Danes ob 16.30 ponovitev dela CO IERIMO PUTEI..., variete Carpinterija in Faragune.

Gledališka sezona 1989-90 - Pri osrednji blagajni v Pasaži Protti in pri blagajni gledališča so v teku vpisovanja novih in potrditve starih abonmajev.

kino

ARISTON - 17.00, 22.15 L'attimo fuggente, i. R. Williams.

EXCELSIOR - 15.00, 22.00 Batman, i. Jack Nicholson, Kim Basinger.

EXCELSIOR AZZURRA - Festival festivalov: 16.30, 21.45 Che ora é, r. Ettore Scola, i. Marcello Mastroianni, Massimo Troisi.

NAZIONALE I - 15.30, 22.15 Furia cieca. NAZIONALE II - 16.00, 22.15 Ho sposato un'aliena.

NAZIONALE III - 15.30, 22.15 Sopranaturale, □

NAZIONALE IV - 15.30, 22.00 La più bella del reame, i. Carol Alt, □

GRATTACIELO - 17.30, 22.00 Indiana Jones - L'ultima crociata, i. Harrison Ford, Sean Connery.

MIGNON - 15.00, 22.15 Turner il casinaro, i. Tom Hanks.

EDEN - 15.30, 22.00 Una ninfomane di nome Dyane, porn., □□

CAPITOL - 15.00, 22.00 Le avventure del Barone di Munchausen, fant., i. Oliver Reed, Valentina Cortese.

LUMIERE FICE - 16.00, 22.15 Il piccolo diavolo, i. Roberto Benigni, Walter Matthau.

ALCIONE - 16.00, 22.00 Nuovo cinema Paradiso.

RADIO - 15.30, 21.30 Le delizie di Sodoma, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

razstave

V TK Galeriji, Ul. sv. Frančiška 20, razstavlja svoja dela AZAD KARIM in HAMID TAHIR. Razstava bo odprta do 8. novembra.

V pritličnih prostorih Tržaške kreditne banke - Ul. Filzi 10 - so na ogled dela avstrijskih slikarjev FRANCA BERGERJA in ROBERTA PRIMIGA.

V Kraški galeriji v Repnu razstavlja svoja dela slikar DEMETRIJ CEJ. Razstava je odprta vsak dan od 11.00 do 12.30 in od 14.00 do 18.00.

V galeriji Bassanese - Trg Giotti 8 - bo do 12. novembra razstavljal JEAN-MICHEL FOLON. Razstava je odprta vsak delavnik od 17. do 20. ure.

V galeriji Cartesius razstavlja slikar FOLCO IACOBI. Razstava bo na ogled do 9. novembra po običajnem urniku.

V galeriji Torbandena razstavlja svoja dela VITTORIO BOLAFFIO.

V galeriji Il Tribbio bo do 17. novembra odprta razstava slikarja MARINA SORMANJA.

V galeriji Studio PHI - Ul. S. Michele 8/1 - bodo v soboto, 4. novembra, ob 18.00 odprli fotografsko razstavo VITTORIA GRAZIANA z naslovom „RUA“.

Hermann Broch POVEST SLUŽKINJE ZERLINE

Izjava Bogdana Bratuž

V soboto, 4. novembra, ob 20.30 v Babni hiši v RICMANJIH

v nedeljo, 5. novembra, ob 18. uri v občinski hiši v MAČ-KOLJAH

v četrtek, 9. novembra, ob 20.30 v dvorani J. Rapotec v PREBENEGU

v petek, 10. novembra, ob 20.30 v Srenjski hiši v BORŠTU

razna obvestila

Osnovna šola Karel Širok sporoča, da bo tudi letos TEČAJ TELOVADBE za odrasle v šolski telodavnici vsako sredo od 20. ure dalje. V pripravi je tudi tečaj slovenščine za odrasle. Prijave sprejemajo v šoli, tel. 391529.

SKD Tabor - Opčine - Prosvetni dom. Novembra se prične ure SODOBNEGA IZRAZNEGA PLESA pod vodstvom Milojke Garzaroli za mlade od 9. do 15. leta. Vpisovanje po tel. 213945 do ponedeljka, 6. novembra, ob 15. uri, ko bo v Prosvetnem domu sestanek s starši, gogenci in učiteljico.

SKD Tabor - Opčine - Prosvetni dom. Vsak četrtek ob 20. uri srečanje za dekleta in žene OB PLETENJU ŠE KAJ. Vljudno vabljeni.

SKD Vigred obvešča, da bo PRVA VAJA otroškega pevskega zbora jutri, 2. novembra, ob 16.15 v društvenih prostorih. Dobrodošli novi pevci.

Tečaj modernih in standardnih plesov. V četrtek, 9. novembra, se bo v telodavnici ŠD Polet začel TEČAJ MODERNIH IN STANDARDNIH PLESOV, ki ga bo vodil evropski znani baletni in plesni mojster ter koreograf Claudio Steiner. Podrobnejše informacije in vpisovanja v baru Prosvetnega doma na Opčinah med 9. in 20. uro. Tečaj je namenjen mladim in odraslim od 14. do 90. leta starosti.

Sekcija VZPI-ANPI E. Antonič iz Križa vabi vaščane danes, 1. novembra, NA POLAGANJE VENCEV NA OBELEŽJA NOB. Zbirališče ob 10. uri v vsakem Ljudskem domu.

Sekcija VZPI-ANPI Devin-Nabrežina bo skupno z občinsko upravo POLAGANJE VENCEV NA SPOMENIKE PADLIM danes, 1. novembra, v Prečniku ob 8.50, v Praprotu ob 9.05, v Šempolaju ob 9.15 in v Nabrežini ob 10. uri. Vabljeni občan!

KD S. Škamperle in Union obveščata, da bosta polagala danes, 1. novembra, ob 11. uri VENCE NA PLOŠČO PRI SV. IVANU. Vabljeni vsi Svetoivančani in drugi.

Partizani in aktivisti sekcije VZPI-ANPI Opčine, Bani, Ferlugi, Piščanci bodo počastili danes, 1. novembra, PADLE V NOB. Zbirališče ob 9.30 v Prosvetnem domu na Opčinah. Najprej bomo počastili padle pri vsakem spomeniku na Narodni ulici, nato pa na pokopališču. Istočasno bo delegacija položila vence pri spomenikih 71 talcev, Pinka Tomažica in tovarišev ter Rozalije Gulič. Sodeluje MPZ Tabor z Opčin.

Ob 12.15 bodo predstavniki generalnega konzulata SFRJ položili venec pred spomenikom padlim borcem na Narodni ulici. Vabljeni k številni udeležbi.

Odbor za postavitev spomenika padlim v NOB iz Šklednja, s Kolonkovca in od Sv. Ane sporoča, da bo danes, 1. novembra, ob 11. uri POLAGANJE VENCEV. Obenem poziva vsa društva in organizacije, ki se nameravajo pokloniti padlim tega okraja, naj se pridružijo.

Sekcija VZPI-ANPI Domjo priredi danes, 1. novembra, ob 14. uri KOMEMORACIJO PADLIH pri vsakem spomeniku.

Sekcija VZPI-ANPI Prosek-Kontovel obvešča vaščane, da POLAGANJE VENCEV K SPOMENIKU PADLIM V NOB se bo vršilo danes, 1. novembra, s pričetkom ob 8.25 na kontovelskem pokopališču. Polaganje vencev se bo nadaljevalo pri spomeniku in na grobnicah padlih na Proseku in pri spomeniku obešenim talcem na gmajni. Ob 10. uri bo delegacija sekcije krenila izpred Soševce hiše v Ovčjo Drago pri Novi Gorici, kjer bo položila venec na obeležje padle partizanke Marte Daneu. Vabljeni!

Vaščani iz Lonjerja in Katinare bodo počastili PADLE V NOB danes, 1. novembra, ob 15. uri na katinarskem pokopališču.

Mladinski odbor SKGZ vabi na 13. KONGRES ZSMS v nedeljo, 5. novembra, v Kulturni dom - Mala dvorana. Ob 17.30 bo konferenca na temo: KONGRES ZSMS IN REFORMIZEM NA VZHODU. Sodelujejo člani predsedstva ZSMS in delegati mladinskih organizacij na Vzhodu; Velika dvorana ob 20. uri: PLESNI TEATER LJUBLJANA

TPPZ Pinko Tomažič prireja v soboto, 25. novembra, v Lipici DRUŽABNI VEČER s kulturnim programom in plesom. Za vse informacije tel. na št. 226446 ali 226133 - Stanko Vodopivec.

KD Rdeča zvezda obvešča, da se nadaljuje VPISOVANJE ČLANOV mladinske folklorne skupine. Vsem tistim, ki je vseh ples in petje naj telefonirajo na tel. št. 200878.

Gostuje Satirično gledališče "Jazavac" Zagreb

Fadil Hadžić GOSPODA IN TOVARIŠI (Gospoda i drugovi)

Režija Georgij Paro.

V soboto, 4. novembra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu.

koncerti

VERDI
V ponedeljek, 6. novembra, ob 20.30 (red B) bo na sporedu koncert Simfoničnega orkestra Slovenske Filharmonije iz Ljubljane. Dirigent Milan Horvat, violončelist M. Mlejnik. Izvajali bodo skladbe Kreka, Schumanna in Beethovna.

GLEDALIŠČE ROSSETTI
Pri osrednji blagajni v Pasaži Protti je v teku predprodaja vstopnic za prvi koncert turneje GINA PAOLIJA, ki bo na sporedu v sredo, 15. novembra, ob 21. uri.

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo - V ponedeljek, 6. novembra, ob 20.30 bo v gledališču Rossetti nastopil FREIBURGER VOKALENSEMBLE.

BAZILIKA SV. SILVESTRA V TRSTU
V soboto, 4. t. m., ob 20.30 bo na sporedu koncert vseh nagrajencev V. mednarodnega natečaja Sergio Lorenzi.

čestitke

Danes praznuje 70 let nona **IVANA GOMBAC**. Še veliko zadovoljnih, predvsem pa zdravih let ji želita vnuka Mitja in Ravel z očkom in mamo.

V Sesslanu **SILVIJO** živi ter danes svoj 15. rojstni dan slavi. Iz vsega srca mu voščilo, da bi bil priden in več v šoli mama, tata, Roberto, Katja, nono, nona in stric Renato.

Danes praznuje svoj rojstni dan naša draga **BRUNA GOMBAC**. Vse najboljše ji želijo vsi domači.

Danes praznuje svoj god **SVETKA CORETTI** iz Podlonjerja. Še na mnoga leta ji ključ prijateljica z družino.

Danes praznuje pol stoletja **LUCIJAN** iz Bazovice. Še drugega pol, zdravega in veselega mu želijo brat Srečko z družino ter Irma in mala Karin.

mali oglasi

PRODAM akacijeva in hrastova drva. Tel. (0481) 884161 ob večernih urah.

PRODAM VW golf 1300 GL v odličnem stanju, mod. 86, 55.000 km. Tel. 822619 - Robert ali Serena.

PRODAM trgovino v središču mesta. Tel. 731226 - urnik trgovin.

PRODAM Citroen visa 650, letnik 1983, prevoženih 50.000 km. Tel. 566858.

PRODAM majhno hišo: soba, kuhinja, kopalnica in vrt. Tel. 228390.

PRODAM diatonično harmoniko. Tel. (0481) 777242.

PRODAM fiat 500, letnik 1971, v dobrem stanju. Tel. 228333.

PRODAM leseno otroško posteljo (z blazino) po ugodni ceni. Tel. 226196 ob uri kosila.

KUPIM hišo z vrtom v okolici Trsta. Tel. 774434.

SLUŽBA V RIMU: odvetnik išče odgovorno gospo/dično z vsaj delnim znanjem italijanskega jezika za nego in oskrbo njegove 80-letne stare mame. Preskrbljena soba in hrana, začetna plača 1.000.000 lir. Pismene ponudbe poslati na upravo Palace Hotel, Korzo Italija 63, 34170 Gorica.

SPREJMEM otroka v varstvo na svojem domu. Pismene ponudbe na upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Otrok".

SPREJMEM kakršnokoli delo na domu: šivanje, krojenje, pletenje, sestavljanje igračk in podobno. Pismene ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Delo".

NUDIM inštrukcije iz latinščine in italijanščine. Tel. 948080.

IŠCEM varstvo za 9-mesečnega otroka od 1. marca 1990 dalje. Pokličite na tel. št. 226317 - Jelka.

IŠCEMO trgovsko pomočnico za pekarno. Tel. 308682.

IŠCEM službo kot hišna pomočnica. Tel. 200550.

IZGUBIL sem na poti iz Mačkolj v Boršt kardan plave barve za traktor s prikolico. Poštenega najditelja prosim, da naj tel. na št. 231857.

DVA FANTA iščeta honorarno zaposlitev v Gorici in okolici. Pismene ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika, Drevored 24, Maggio 1, 34170 Gorica, pod šifro "Dobra volja".

SUHA drva za kurjavo prodajamo. Tel. 421508 po 20. uri.

menjalnica

TUJE VALUTE			31. 10. 1989		
	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST		FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1349,400	1338.—	Japonski jen	9,479	9.—
Nemška marka	733,810	731.—	Švicarski frank	837,720	834.—
Francoški frank	216,240	214.—	Avstrijski šiling	104,350	103,50
Holandski florint	650,020	647.—	Norveška krona	195,710	193.—
Belgijski frank	34,954	34,50	Švedska krona	210,860	208.—
Funt šterling	2128,900	2110.—	Portugalski eskudo	8,554	8.—
Irski šterling	1948,200	1935.—	Španska peseta	11,556	1000.—
Danska krona	188,670	186.—	Avstralski dolar	1055,100	1055.—
Grška drahma	8,195	7,70	Jugoslov. dinar	1503.—	0,02
Kanadski dolar	1150,050	1100.—			

BCKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
Telef.: Sedež 040/67001 Agencija Domjo 831-131 Agencija Rojan 411-611

Fede direktor Berlusconi'skih Videonews

MILAN — Bivši novinar RAI in sedanjí direktor informativne službe pri postaji Rete A Emilio Fede bo z decembrom novi odgovorni urednik informativne službe televizijskih mrež grupe Fininvest. Pogodbo so Fede in predstavniki Berlusconi'ske grupe podpisali včeraj dopoldne v Milanu. Emilio Fede bo tako nasledil Francesco Damatu, ki je prevzel vodstvo milanskega dnevnika »Il Giorno«.

Kot poročajo agencije, je Adriano Galliani, ki pri Fininvestu odgovarja za televizijsko službo, že seznanil uredništvo Videonews z imenovanjem novega odgovornega urednika. Ob tej priložnosti je Galliani tudi potrdil, da se grupa namerava angažirati na področju informacije in je napovedal začetek televizijskega dnevnika za prihodnji januar. Uradno sporočilo grupe je sicer bolj splošno, ker govori o pripravi TV dnevnika, ki naj bi ga predvajali v prvih mesecih prihodnjega leta, vse kaže pa da bo dnevnik začel že v januarju in sicer z dvema izdajama.

Fede je v pogovoru z novinarji dejal, da mora v bistvu še pripraviti načrt za dnevnik. Dodal je tudi, da se oddaja ne bo imenovala »Dentro la notizia« in pripomnil, da se bo najbrž odločil za večerno in nočno odajoh TV novic.

Kaj več doslej ni bilo mogoče zvedeti, kot ni še jasno, kako namerava grupa Fininvest rešiti tehnične probleme, ki so posledica dejstva, da ne sme oddajati v neposredni povezavi z vsemi postajami. Dejstvo pa je vsekakor, da namerava zasebni network izzvati RAI tudi na področju informiranja, ki je bilo doslej skoraj izključno lovišče državne televizije.

Bennato, Nanninijeva in himna za Mundial

»Čarobne so noči v zasledovanju gola pod nebo italijanskega poletja... Tako približno se bo glasila himna svetovnega prvenstva v nogometu, popevka, ki bo prihodnje leto odmevala na stadionih in v diskih in pred katero se - po predvidevanjih - ne bo mogla ubraniti nobena hit lestvica. Njen avtor je Giorgio Moroder, skladatelj iz Ortiseia, ki je zaslovel v Ameriki in doslej prišel že do treh oskarjev z glasbo za filme Fuga di mezzanotte, Flashdance in Top Gun. Italijansko verzijo bosta pela Gianna Nannini in Edoardo Bennato, ki sta tudi poskrbela za tekst v italijanščini.

Zamisel za ta motiv se je rodila kmalu po olimpijskih igrah leta 1988, ko sta se srečala Caterina Caseli in Moroder, ki je tudi ob tisti priložnosti napisal himno. Spomnila sta se svetovnega prvenstva, nakar je bilo treba zamisel samo še udejanjiti. Bolj presenetljivo je, da sta pristopila »protestni« Bennato (marsikaterega oboževalca je razočaral s tem nastopom) in Nanninijeva, kantavtorja, ki sta doslej nastopala vedno sama, če izvzamemo občasno sodelovanje Bennata z bratom in enkratno nastopanje Nanninijeve s Stingom. Pravita, da ju je navdušila zamisel, verjetno pa tudi honorar ni od muh. Popevka, ki naj bi

osvojila športne navijače in predvsem mlade, je istočasno himna mladosti in manifest proti nasilju, motiv pa je dovolj speven, da ga bodo lahko pelemno množice ob nogometnih igriščih. Nanninijeva in Bennato spremlja zbor 300 pevcev, kar vsekakor daje občutek množice.

Himno bodo predstavili 9. decembra v rimskem Paleurju, kjer bodo tudi žrebali ekipe v posamezne tekmujoče skupine. Prirreditve bodo prenašale seveda televizije po vsem svetu. Nanninijeva in Bennato bo ob klavirju spremljal sam Giorgio Moroder. Angleško verzijo bodo ob skladatelju peli Paul Engemann, Molly Ruffalo, Joe Milner in Paul Nichols. Častna gosta prirreditve v Rimu (predvidevajo, da bo žrebanju sledilo pred malimi ekrani preko 500 milijonov gledalcev) bosta tudi Luciano Pavarotti in Sofia Loren, za napovedovalca pa je bil izbran Pippo Baudo. Popevka bo tudi sigla vseh nogometnih srečanj v okviru prvenstva.

Pri zamisli ima precej zaslug Caterina Caseli s svojim Sugar kot producent, ploščo z italijansko verzijo bo izdala založba Virgin Italiana, ki bo seveda poskrbela za distribucijo po vsem svetu.

ženska in njena stvarnost

breda pahor

Boj ob splavu v ZDA

Glede nadaljnega razvoja dogodkov v zvezi z možnostjo prostovoljne prekinitve nosečnosti v Združenih državah Amerike ni bilo težko prerokovati hudih restrikcij, potem ko je najvišji sodni organ prepustil posameznim članicam federacije pravico, da vsaka posebej tolmači pravico do zakonitega opravljanja teh posegov. Pravzaprav je, kot že njegov predhodnik, v razpravo posegel ameriški predsednik Bush, ki je dal veto na odločitev ameriškega parlamenta, da bi vlada dala na razpolago posebna sredstva, ko bi želele splaviti ženske, ki so bile žrtve posilstev ali incestov.

S to svojo odločitvijo, ki so jo predstavniki demokratske stranke ostro kritizirali, medtem ko so bili republikanci zadovoljni nad njo, je Bush dokazal svojo nemoč pred desnicno in še enkrat potrdil, da tudi vprašanje splava tvori teren spopada med naprednejšim in bolj integralističnim licem ameriškega parlamenta.

Kaj se je pravzaprav zgodilo? Razsodba ameriškega ustavnega sodišča, ki je v bistvu hudo omejila izvajanje zakona o prostovoljni prekinitvi nosečnosti v ZDA, je že julija, ko so jo objavili, vzbudila celo vrsto reakcij. Poleg burnega odobravanja zagovornikov prepovedi opravljanja posegov, ki so v ZDA zelo številni in še bolj aktivni, je bilo slišati tudi veliko odločnih protestov. Ob tem je zanimivo, da je odločitev najvišjega sodnega organa, pravzaprav oživila žensko ter feministično gibanje, ki se je v zadnjih letih precej upovalo. Poleg tega pa je zdramila tudi nekoliko utišane demokratske kroge, ki teje in podobnim problematikam zadnje čase Reaganovega »kraljevanja« niso posvečali velike pozornosti.

Prav zaradi obsega protestov in precej lahkih predvidevanj, da bodo posamezne države »pravilno« razumele napotke ustavnih sodnikov, je bilo pričakovati, da se bo Bush skušal distancirati od zadržanja svojega predhodnika, ki so ga vsekupr obtoževali, da preveč neposredno posega na vsa področja. Očitno pa je Bush tudi glede

tega ostal le pri obljubah, saj se je poslužil pravice do veto, da je prevesil mnenje parlamenta. Kongres bi sicer lahko razveljavil predsednikov veto, vendar bi moral zakon izglasovati z dvetretjinsko večino. Za zakon o vladnem finansiranju posegov splava, za katere bi zaprosile ženske zaradi posilstva ali krvoskrustva, pa je glasovalo 231 parlamentarcev, medtem ko jih je bilo 191 proti.

Razumljivo je, da so bili člani demokratske stranke precej razburjeni, republikanci pa so izjavili, da »je predsednik ravnal v skladu s svojo vestjo«. Vsekakor je Bushovo odločitev ostro kritiziralo več organizacij in gibanj, ki pa so se drugače precej pohvalno izrazili o njegovem boju proti razpečevanju mamil. Vendar njegov odnos do bolečega vprašanja splava kaže, so podčrtali, da je njegovo zavzemanje na socialno-zdravstvenem področju podrejeno številnim okoliščinam, ki niso toliko vezana na vsebino posegov kot na iskanje političnega ravnovesja ter splošnega odobravanja.

Zaenkrat pa je med članicami ameriške federacije najbolj zaostriala predise glede splava Pensylvanija. Parlament te države je namreč odločil, da po 24. tednu ne sme prekiniti nosečnosti nobena ženska, razen če ni v smrtni nevarnosti. Če pa nosečnica zaprosi v roku za prekinitev nosečnosti, mora po odobritvi prošnje še 24 ur razmišljati; prav toliko časa za zadnji razmislek ima tudi pred posegom, kar pomeni, da se mora za zaželeni poseg odločiti dovolj hitro. Med drugim mora biti obvezno z njeno odločitvijo seznanjen njen mož.

O pristojnostih, ki so jih ustavni sodniki dodelili posameznim državam, so razpravljali tudi v Floridi. Guverner je namreč predlagal, da bi občutno omejili možnosti, ki jih nudi veljavni zakon, vendar je njegove predloge parlament z veliko večino zavrnil.

Zaenkrat sta torej prišli do izraza dve precej nasprotujoči težnji, ki se trenutno bijeta v ZDA glede izvajanja zakona ter splošneje o splavu.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	RTV Ljubljana 1	TV Koper	RADIO TRST A
7.00 Aktualno: Uno mattina 9.40 Nan.: Santa Barbara 10.30 Dnevnik 10.40 Variete: Ci vediamo (vodi Claudio Lippi) 11.00 Maša 11.55 Vreme in dnevnik 12.05 Nanizanki: Cuori senza età, 12.30 La signora in giallo 13.30 Dnevnik - tri minute 14.00 Rubrika: Fantastico Bis 14.10 Dok. oddaja: Kvarkov svet - Divje praznovanje 15.00 Mladinska oddaja: Big! 18.00 Dnevnik - kratke vesti 18.05 Nanizanka: Santa Barbara 19.10 Nanizanka: È proibito ballare - Wall Street 19.40 Almanah, vreme in dnevnik 20.25 Nogomet - evropski pokali 22.15 Dnevnik 22.30 Filmske novosti 22.40 Glasba: Bienvenuto Pavarotti 23.30 Literarna nagrada Tevere 1989 0.10 Nočni dnevnik 0.20 Rubrika: Mezzanotte e dintorni 0.40 Tenis - Open de la Ville	7.00 Risanke 8.15 Film: Napoleone (kom., It. 1951, r. Carlo Borghese, i. Renato Rascel) 10.00 Varieteja: Aspettando mezzogiorno, 12.00 Mezzogiorno è 13.00 Dnevnik - ob trinaestih 14.15 Nanizanke: Capitol, 14.30 Tutti frutti, 15.40 Lassie 16.05 Iz parlamenta - vesti 16.05 Film: Messalina (zgod., It. 1952, r. C. Gallone, i. Maria Felix) 17.50 Videocomic in šport 18.30 Nanizanka: Miami Vice 19.30 Rubrika: Rosso di sera 19.45 Dnevnik, šport, vreme 20.30 Film: Una corsa sul prato (kom., VB 1978, r. B. Forbes, i. Tatum O'Neal, Christopher Plummer) 22.25 Dnevnik - nocoj 22.35 Variete: Cinema, che follia! 23.35 Aktualno: Druga polovica noči 0.05 Dnevnik, horoskop 0.25 Film: Mr. Moto coglie l'occasione (krim., ZDA 1937, r. Norman Foster, i. Peter Lorre)	12.00 Dokumentarna oddaja: Meridiana - Človek in okolje 14.00 Deželne vesti 14.10 Šport: mala maratona, hokej na ledu, tenis - Open de la Ville 17.00 Risanke: Blob 17.15 Nanizanki: I mostri - Un posto di campagna, 17.45 Vita da strega - Magia o non magia 18.15 Dok. oddaja: Geo 18.45 Športna rubrika: Derby (ured. Aldo Biscardi) 19.00 Dnevnik in vreme 19.30 Deželne vesti 19.45 Risanke: Blob 20.00 Variete: Blob - Di tutto di più 20.25 Aktualno: Una cartolina spedita da Andrea Barbato 20.30 Film: A casa dopo l'uragano (dram., ZDA 1960, r. Vincent Minnelli, i. Robert Mitchum, Eleanor Parker, George Papard), v odmoru (21.45) Dnevnik - nocoj 23.10 Aktualno: Storie vere 0.10 Nočni dnevnik 0.25 Dokumentarna oddaja: Pred 20 leti	9.00 Otroška oddaja: Kaj mora sova opraviti jeseni (Svetlana Makarovič, Lutkovno gledališče Lj) 9.25 Film: Ake in njegov svet (Šved.) 11.00 Video strani 15.55 Žarišče (ponovitev) 16.30 Dnevnik in poslovne informacije 16.50 Mozaik (pon.) 16.50 Glas. oddaja: Samota 17.25 Svet na zaslону 18.10 Spored za otroke in mlade: ZBIS - Kdo je napravil Vidku srajčko, 18.25 gledališka predstava Mala in velika luna, 18.45 Štirje elementi - Voda, 18.55 Zgodba o Daphne Blagayani 19.05 Risanke in TV Okno 19.20 Dobro je vedeti 19.30 Dnevnik in vreme 20.05 Pogledi: Pokopališča 21.20 Film: Temna zmaga (dram., ZDA 1939, r. Edmund Goulding, i. Bette Davis, Humphrey Bogart) 23.00 Dnevnik in vreme 23.15 Svet poroča 23.10 Video strani	13.30 TVD Novice 13.40 Nogomet - argentinsko prvenstvo (pon.) 15.30 TVD Novice 15.45 Nočni boks - posebna oddaja 17.15 Ameriški nogomet - prvenstvo NFL (pon.) 18.15 Wrestling Spotlight 18.50 TVD Novice 19.00 Odprta meja 19.30 TVD Stičiče 20.00 Športna oddaja: Juke Box 20.30 Bezbol - Major League (posn.) 22.00 TVD Novice 22.10 Športni tednik: Magazine 22.30 Nočni boks 23.15 Golden Juke Box (pon.)	8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00 Poročila; 8.20 Koledar, 8.30 Ko zgodovina zavzveni (pon.); 9.00 Maša iz cerkve v Rojani; 9.45 Orkestralna glasba; 10.00 Mladinski oder; 10.40 Orgelski koncert: igra Hubert Bergant; 11.40 Francoski šansonji; 12.00 Spoznavajmo svojega otroka; 12.35 Priljubljene melodije; 12.40 Z revije zborov Cecilijanka 88; 13.20 V žarišču; 13.30 Glasba po željah; 14.10 Otroški koticke; 14.30 Na goriškem valu; 16.00 Mi in glasba: Zlatorog (simfonično-koreografska pesnitev Avgusta Ipavca); 17.10 Roman: Pod svobodnim soncem; 17.25 Novembrski večer; 19.20 Zaključek
CANALE 5	RETE 4	ITALIA 1	ODEON	RTV Ljubljana 2	RADIO KOPER (slovenski program)
7.00 Nanizanki: Fantasilandia, 8.00 Hotel 9.00 Aktualni oddaji: Agenzia matrimoniale, 9.30 Cerco e offro 10.00 Zdravniški pregled 10.30 Kvizi: Casa mia, 12.00 Bis, 12.40 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Il gioco delle copie 14.15 Aktualni oddaji: Agenzia matrimoniale, 15.20 Cerco e offro 15.50 Zdravniški pregled 16.15 Canale 5 vam ponuja 16.50 Nanizanka: Webster 17.15 Kvizi: Doppio slalom, 17.40 Babilonia, 18.10 O.K. il prezzo è giusto, 19.00 Il gioco dei 9, 19.45 Tra moglie e marito 20.30 Nanizanki: Dallas, 21.30 Dynasty 22.30 Aktualno: Forum 23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show 1.05 Variete: Sogni d'oro 1.10 Filmske novosti 1.15 Nanizanki: Petrocelli, 2.15 Lou Grant - Il compplotto	8.30 Nanizanka: La grande vallata 9.30 Nadaljevanke: Una vita da vivere, 10.30 Aspettando domani, 11.20 Così gira il mondo 12.15 Nanizanka: La piccola grande Nell 12.40 Otroška oddaja 13.40 Nad.: Sentieri 14.50 Nanizanka: California 15.55 Nadaljevanka: La valle dei pini 16.55 Nanizanka: General Hospital 17.55 Nad.: Febbre d'amore 19.00 Aktualno: C'eravamo tanto amati 19.30 Kviz: Telecomando 20.00 Nanizanka: Dragnet 20.30 Film: Quando la moglie è in vacanza (kom., ZDA 1955, r. Billy Wilder, i. Marilyn Monroe, Tom Ewell) 22.30 Film: Eva contro Eva (dram., ZDA 1950, r. Joseph Mankiewicz, i. Bette Davis, Ann Baxter, Marilyn Monroe) 1.00 Film: Il segugio (kom., It. 1962, r. B. Roland)	7.00 Risanke 8.30 Nanizanke: Cannon, 9.30 Operazione ladro, 10.30 Agenzia Rockford - Un nemico invisibile, 11.30 Simon & Simon 12.30 Italijanske smešnice 12.35 Nanizanki: T.J. Hooker, 13.30 Magnum P.I. 14.30 Variete: Smile 14.35 Deejay Television 15.25 Italijanske smešnice 15.35 Aktualno: So to Speak 16.00 Otroška oddaja 18.00 Nanizanka: Arnold 18.30 Italijanske smešnice 18.35 Nanizanke: A-Team, 19.30 I Robinson, 20.00 Cristina 20.30 Film: Vado a vivere da solo (kom., It. 1982, r. Marco Risi, i. Jerry Calà, Francesco Salvi) 22.20 Variete: Televiggiù 23.20 Glasbena oddaja: Be Bop a Lula 0.20 Dok. oddaja: Jonatan 1.05 Italijanske smešnice 1.15 Nanizanka: L'uomo da sei milioni di dollari - Un pizzico di magia 1.15 Deejay Television	11.30 Igra: La spesa in vacanza 12.15 Nad.: Marcia nuziale 13.00 Variete: Sugar 15.00 Nad.: Anche i ricchi piangono, 16.00 Passiones, 17.00 Cuore di pietra, 18.00 Quattro donne in carriera 18.30 Dok.: Beyond 2000 19.30 Risanke 20.00 Variete: Benny Hill Show 20.30 Film: Tempo d'amare (kom., VB 1971, r. Christopher Miles, i. Mel Ferrer, Britt Ekland) 22.30 Film: Ninja's Force (pust., ZDA 1986, r.-i. Romano Kristoff) 0.30 Nanizanka: T & T	17.25 Pokal UEFA: Žalgiris - Crvena zvezda (prenos iz Vilnusa) 19.30 Dnevnik in Premor 20.00 Športna sreda: evropski nogometni pokali 22.00 Poročila 22.10 Posvet v Jasenovcu 22.55 Glasbeni večer: Portet Bruna Bjelinskega	13.30, 14.30, 16.30, 19.00 Poročila; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Pregled tiska in kulturni servis; 8.00 Prenos Radia Lj; 13.00 Oddaja v živo: Od enih do treh; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik, Aktualna tema; 18.00 Naših 40 let; 18.35 Popevke po telefonu; 19.30 Prenos Radia Ljubljana.
TELE 4	RADIO KOPER (italijanski program)	RADIO OPČINE			
12.00 Rubrika 12.30 Morski športi 13.00 Dnevnik 13.30 Nanizanka: Gente di Hollywood 15.30 Music box 17.15 Nad.: I ragazzi di celluloido, 18.00 Crystal Dnevnik 19.00 Rubrika: Dan za dnem 20.00 Nanizanka: Il grande teatro del West 20.30 Rubrika z županom 22.00 Nan.: Orson Welles 22.30 Jazz: Lino Patruno in Louis Armstrong 23.30 Dnevnik, dražba, vesti	6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.05 Jutranji almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd in horoskop; 7.35 Vodeni govorno-glasbeni program; 8.35 Mi in vi - glasba in telefon v živo; 9.32 Revival parade; 10.00 Dnevni pregled tiska; 10.10 Superpass; 10.40 Družinsko vesolje; 11.00 Srečanja; 11.30 Italiana; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Čestitke poslušalcev v živo in glasba; 14.00 Kompasovi turistični napotki; 15.00 Ob treh popoldne; 16.05 Disco scoop; 17.05 Govorni prispevek; 18.35 Mi in vi; 20.00 Nočni program.	7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Dobro jutro; 17.00 Klepet ob glasbi; 19.00 Glasba po željah; 20.30 Pogovor z odvetnikom in Ostali Trst, nato Nočna glasba.			

Produktivnost pokrajinskega sveta nasedla na številna drobna vprašanja

Včerajšnja seja pokrajinskega sveta se je pričela pod precej neugodnim znakom. Najprej velika zamuda pred začetkom seje, potem težave glede potrebne večine, ob glasovanju pa posojila, ki so bila na dnevnem redu. Pa se je zato dobršen del seje razvlekel ob številnih močeh na prvi pogled manj pomembnih, a po svoje zanimivih vprašanjih.

Tako so svetovalci sprejeli med svoje vrste novega svetovalca demokrščanskega predstavnika Giambattista Di Mercuria iz Gradeža, ki je nadomestil dr. Ermia Tuzzija podpredsednika goriške Krajevne zdravstvene enote. V kratkem bi moralo priti še do zamenjave odbornika Visintina, saj so ga že prejšnji mesec imenovali za predsednika pokrajinskega avtoprevoznikega podjetja APT. Na njegovo mesto bo stopil Ermes Dosso, sedanji podžupan v Koprivnem.

Predstavniki komunistične skupine Luigi Cipolloni je nato želel seznaniti predsednika pokrajine z po njegovem mnenju zaskrbljujočim položajem, ki se v goriškem prostoru pripisuje Pokrajini. V prejšnjih dneh je namreč občinsko podjetje za javne storitve sporočilo vsem važnejšim uradom in političnim predstavnikom, da ne bo moglo ojačiti seda-

nje električne napeljave do stavbe malega semenišča v Ul. Alviano, kjer se bodo v kratkem pričele lekcije na visokošolskem tečaju. Prav tako ne bodo uspeli posodobiti plinovoda. Tega sporočila pokrajinska uprava ni prejela. Ali to pomeni, je menil Cipolloni, da spada Pokrajina v nižji kvalitetni razred?

Cipolloni je med drugim spraševal, ali bo pokrajinska uprava s tem v zvezi ukrepala, upoštevajoč dejstvo, da je že pet let govor o namestitvi nove električne centrale v Ul. Alviano. Komunistični svetovalec je nadalje vprašal, zakaj še ni goriški občinski upravi uspelo po treh letih urediti novih šolskih prostorov za slovenske višje srednje šole.

Pokrajinski svet je v nadaljevanju seje vzel v pretres nekatere odloke. Tako so npr. odobrili denarno podporo 25 milijonov lir za pokrajinski zavod za gluho- ne in 19 milijonov lir za prireditev glasbenih koncertov All Frontiers. Odbornik dr. Mirko Spazzapan je obrazložil, da bodo omenjeni glasbeni nastopi, ki jih prireja skupina Moore music lepa priložnost, da bomo boljše spoznali glasbene ustvarjalce, ki živijo tako rekoč ob meji. Manifestacija bo trajala teden dni, na njej bodo nastopili glasbeniki iz Franci-

je, Velike Britanije, Jugoslavije, Češkoslovaške, Italije in Belgije. Manifestacija je nekaka predstavitev širše in popolnejše glasbene prireditve, ki bo na sporedu prihodnje leto.

Odbornik za kulturo Giovanbattista Panzera je nato svetovalcem obrazložil smisel denarne podpore za uresničitev razstave o Krasu in njegovih starih prebivalcih na podlagi raziskav in izkopavanj na Gradini nad Doberdobskim jezerom. Omenjeno razstavo so sicer nameravali prirediti že pred časom, toda so jo morali zaradi tehničnih razlogov preložiti na kasnejši datum. V prejšnjih mesecih so opravili več izkopov na Gardini, kjer so našli zanimive in dragocene arheološke ostanke, ki jih bodo primerno uredili in predstavili občinstvu v palači Dornberg na goriškem gradu. Pokrajinska uprava je za pripravo razstave namenila dobrih 12 milijonov lir.

Petindvajset milijonov lir pa bo šlo v Gradišče, in sicer likovni galeriji Spazzapan. Odbornik Panzera je orisal pestro delovanje galerije, ki postaja iz leta v leto vse pomembnejša točka kulturnega življenja v naši pokrajini.

Težje zadeve bodo, kot je slišati, vzeli v pretres na prihodnji seji v torek.

Mladi s Koroškega obiskali KD Briški grič v Števerjanu

Veseli večer je bil na sporedu v soboto

Veseli večer so pripravili v soboto na Bukovju, v sodelovanju med člani gledališke skupine mladih, ki deluje v okviru KD Briški grič in gosti, gojenci Mladinskega doma iz Celovca. V tem domu je nastanjenih okrog 170 otrok iz raznih krajev Koroške in prav tolikšna prisotnost daje možnost za razvijanje številnih aktivnosti, seveda poleg redne šolske dejavnosti.

Kjer seješ ljubezen, zraste veselje. To je bilo geslo večera, na katerem so seveda imeli besedo mladi.

Domačini, ki jih vodi animator Sten Vilar, so se predstavili z nekaj segavnimi točkami iz programa, ki ga pripravljajo za bližnje miklavževanje, medtem ko so gosti ponudili dokaj razvejan spored pevskih in glasbenih točk (citre), šaljivih prizorov in celo film.

Ob tem velja povedati, da so mladi iz Števerjana maja letos gostovali v Celovcu in bili deležni res toplega sprejema. Že takrat so se domenili za gostovanje v obratni smeri in obvezo so, konec prejšnjega tedna, tudi izpolnili.

Goste je v imenu društva pozdravila Zvonka Koršič v imenu občinske uprave pa župan Ivan Humar.

Sodelovanje in stike bomo razvijali še naprej, so zagotovili mladi gosti in gostitelji, pa tudi njihovi spremljevalci.

Na goriškem valu

Današnje srečanje Na goriškem valu se bo odvijalo v slavnostnem vzdušju 30-letnice ZSKP. Poleg glasbenih in pevskih posnetkov iz operete Planinska roža ter pričevanj nekaterih nastopajočih, bosta prof. Lučana Budal in prof. Franka Žgavec obeležili predstavitev publikacije posvečene jubileju ZSKP in nove zbirke Filejevih pesmi.

Marko Čubej in Igor Princič se bosta pogovarjala o novi sezoni Kinoatletjeja Gorica Kinema, oddajo pa bo sklenila športna rubrika Marka Lutmana.

čestitke

Nona VERA praznuje danes 70 let. Iz srca ji voščijo ter želijo še na mnoga leta Adrijana, Ivan in Vladimir z družinami.

Predlog za spremembo meril pri davku za odvoz odpadkov

Davek, ki ga plačujemo občini za odvoz in uničevanje smeti, je bil že večkrat predmet razprav, ugovorov in polemik. Ne toliko zaradi davka samega, pač pa glede meril, ki naj bi se upoštevala pri določanju vsote, ki jo občini dolgujemo za to službo. Vprašanje je te dni ponovno postavil komunistični občinski svetovalec Marzio Lamberti. V pisni interpelaciji županu opozarja, da je davek, tako kot se odmerja danes, krivičen. Lamberti utemeljuje to oceno z okoliščino, da se znesek davka določa zgolj na osnovi števila kvadratnih metrov stanovanjske ali druge površine, nikakor pa se pri tem ne upoštevajo druge okoliščine, predvsem količina resnično proizvedenih odpadkov ali raven družinskega dohodka. Pri tem prihaja tudi do razlikovanj med stanovanjskimi in drugimi prostori: za stanovanja plačujemo v Gorici letno po 1.012 lir za kvadratni meter, za delavnice, skladiš-

ča, industrije pa je znesek 989 lir na meter. Tako se pogosto dogaja, nadaljuje Lamberti, da upokojeenci, ki živijo sami, plačujejo več kakor tisti, ki se ukvarja s kako proizvodno dejavnostjo. Problem je toliko težji, če upoštevamo, da številni upokojeenci živijo sami v starih, vendar precej prostornih stanovanjih: odpadkov proizvajajo malo, davek pa je na osnovi kvadratnih metrov dokaj visok.

Kako torej odpraviti te krivice. Lamberti navaja izkušnje nekaterih občin (Arezzo, Reggio Emilia), ki so že pred časom uvedle popravke k toge- mu izvajanju zakonskih določil in predlaga, naj tudi goriška občinska uprava ukrepa v tem smislu. Konkretno predlaga, naj bi oprostili plačevanja davka za odvoz smeti upokojeence, ki živijo sami, oz. družine, v katerih so samo upokojeenci, in razpolagajo z dohodkom, ki letno ne presega zneska minimalne pokojnine INPS.

Zbor C. A. Seghizzi zaključil uspešno gostovanje v Armeniji

Goriški mešani pevski zbor Seghizzi se je vrnil z večdnevnega potovanja po Armeniji. Podvodstvom Ettora D'Osvalda so imeli pet celovečernih koncertov v nekaterih večjih mestih te sovjetske republike, ki jo je pozimi hudo prizadel potres.

Zbor Seghizzi je nastopil v mestih, ki ležijo v bližini turške in iranske meje. Povsod so bili deležni laskavih priznanj, poleg tega so jim domačini priredili pri- srčne dobrodošlice. Najbolj občuten nastop je bil v mestu Spittak, kjer so Goričani nastopili v otroškem vrtcu. Zgradba leži čisto blizu naselja Italia, ki so ga postavili italijanski prostovoljci in člani italijanske civilne zaščite.

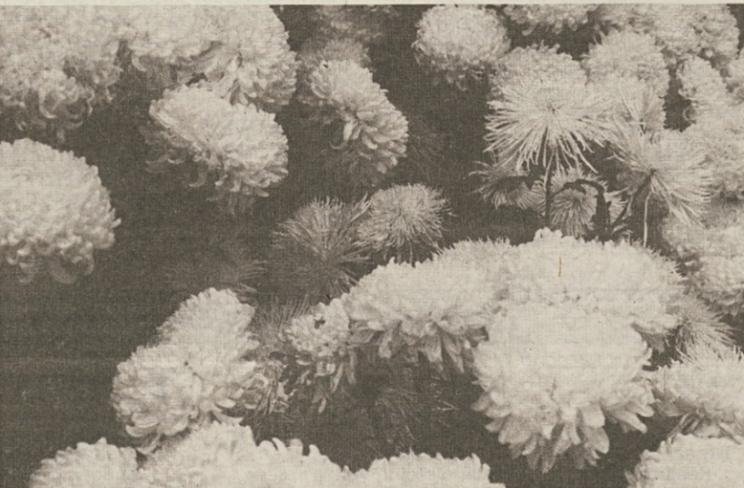
Ob gostovanju v Sovjetski zvezi so nekateri predstavniki zbora Seghizzi in goriški odbornik za kulturo Ubaldo Agati

imeli uradno srečanje na ministrstvu za kulturo v Moskvi, kjer so se domenili za nastop sovjetskega pevskega zbora na prihodnjem tradicionalnem mednarodnem zborovskem tekmovanju, ki bo od 11. do 14. julija leta 1990 v Gorici.

Priprave na skupno napredno listo v Krminu

V Krminu bo jutri ob 20.30 javno zborovanje, ki ga sklicuje Odbor za Enotno napredno listo. Zborovanje bo v občinski sejni dvorani. Na zborovanju bodo razpravljali o štirih različnih vprašanjih: o okolju, odpadkih, kmetijstvu ter družbenih odnosih in kulturi. To naj bi bil tudi zametek programa skupne napredne liste, ki naj bi se predstavila na volitvah prihodnje leto.

Spored današnjih komemoracij na Goriškem S spominom zazrtim v preteklost

Dan mrtvih, dan spomina na pokojne sorodnike, prijatelje, znance, na padle borce za svobodo, na žrtve nasilja.

Tudi danes se bodo v številnih krajih na Goriškem odvijale spomske slovesnosti pred partizanskimi spomeniki in drugimi obeležji, na pokopališčih.

Vencem, ki jih bodo pred spomenike položili predstavniki krajevnih uprav, borčevskih združenj in društev in raznih organizacij, se bodo pridružili tudi venci Generalnega konzulata SFRJ.

Današnje spomske slovesnosti se bodo pričele ob 8. uri v Gonarsu, ob 10.30 pa bo spomska slovesnost na glavnem goriškem pokopališču.

V Števerjanu bodo predstavniki konzulata položili venec danes ob 9. uri, skupaj s predstavniki Občine, sekcije VZPI in društev.

Spomske slovesnosti bodo dopolne tudi v vaseh doberdobske in sovodenjske občine. Povsod bodo poleg občinskih upraviteljev sodelovali tudi predstavniki VZPI-ANPI in društev in ponekod tudi generalnega konzulata SFRJ.

Na območju doberdobske občine bodo slovesnosti ob 11.30 v Jamljah (na pokopališču), ob 11.40 pri Bonetih, ob 12. uri v Dolu, ob 12.10 na Poljanah, ob 12.20 v Doberdubu in ob 13. uri v Jamljah (pred spomenikom).

V sovodenjski občini bodo slovesnosti potekale ob 10. uri v Rupi, ob 10.20 na Peči, ob 10.45 v Sovodnjah, ob 11.15 v Gabrjah, ob 11.45 na Vrhu.

Tudi v Podgori in Štandrežu se bodo danes dopolne poklonili spominu padlih. V Podgori bo komemoraci-

ja na pobudo borcev, rajonskega sveta in društev ob 11. uri — sodelovali bodo tudi osnovnošolski otroci.

V Štandrežu bodo ob 11.15 položili venec pred ploščo v domu A. Budala, ob 11.30 pa bo komemoracija pred spomenikom.

Spomske slovesnosti na pobudo goriške Občine so bile včeraj, ko so položili venec na pokopališčih v Gorici, Pevmi, Štavraru, Podgori, Ločniku in Štandrežu, na Gradu, na Kalvariji, v spominskem parku, v Redipugli. Jutri bodo predstavniki občine obiskali še nekatera obeležja ter se s položitvijo venecv oddolžili spominu pokojnih.

Vojaška slovesnost v nedeljo, 5. t. m. v Redipuglii

Medtem ko se bodo civilne slovesnosti ob dnevu mrtvih zvrstile že danes in jutri bo v nedeljo, 5. t. m., osrednja vojaška slovesnost v Redipuglii. Na slovesnosti bo prisoten obrambni minister Mino Martinazzoli. V zvezi z nedeljskimi slovesnostmi v Redipuglii je tudi prihod, danes zvečer, posebne štafete iz Timaua. Štafeta, ki nosi s sabo na Timauu prižgano baklo, bo drevi dosegla spominski park. Baklo bodo do nedelje shranili v kostnici na Oslavju, v nedeljo pa bodo z njo prižgali ogenj pred kostnico v Redipuglii.

Goriška prefektura opozarja da bodo na območju Redipuglie in da bi zagotovili nemoten potek slovesnosti, zaprli za promet vse ceste in sicer med 8. uro in 13.30.

razna obvestila

Martinovanje SPD bo 12. novembra v Ajdovščini. Prijave v trgovini Bavcon in na sedežu društva ob sredah med 10. in 12. uro. Ob zadostnem številu prijav bo na razplogo tudi avtobus. Vpisovanje se zaključuje 9. novembra.

KD Oton Župančič priredi 11. novembra martinovanje v Domu Andreja Budala v Štandrežu. Pojasnila in prijave pri Marti Zorn v Klancu, tel. 21407.

KD Kras Dol-Poljane vabi na martinovanje, ki bo v gostilni na Kekcu v Dolu 11. novembra ob 20. uri. Prijave neposredno v gostilni ali pri Aldu Croselliju tel. 78327.

Društvo slovenskih upokojeencev obveščata, da je še nekaj prostih mest za martinovanje v Kanalu. Prijave v četrtek, 2. novembra, na sedežu društva in pri poverjenikih.

Družba se dobi 3. novembra ob 20. uri pri Dani v Štandrežu.

kino

Gorica

CORSO 15.15-22.00 »Le avventure del barone di Münchhausen«.

VERDI 15.00-22.00 »Batman«.

VITTORIA 16.00-22.00 »I caldi peccati«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 15.45-22.00 »Indiana Jones e l'ultima crociata«.

TEATRO COMUNALE - OBČINSKO GLEDALIŠČE 16.00-22.00 »Che ho fatto io per meritare questo?«

Nova Gorica

SOČA - Nova Gorica 18.00 »Ljubezni Minusu«. Ob 20. uri »Cesarstvo sonca«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Občinska lekarna v Štandrežu — Ul. sv. Mihaela — tel. 21074.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Alla salute — Ul. C. Cosulich 117 — tel. 711315.

pogrebi

Jutri ob 9.30 Olga Bregant vdova Povatin iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče, ob 11. uri Jožefa Andlovic vdova Braini iz splošne bolnišnice v Štandrežu, ob 12.30 Miroslav Juretič iz splošne bolnišnice v Podgori, ob 14. uri Izidor Hvarla iz bolnišnice Janeza od Boga na glavno pokopališče.

ZADNJE NOVOSTI JESEN 1989
NAJBOLJŠIH PROIZVAJALCEV
PO UGODNIH CENAH

RICA LEWIS RIFLE

BIG FASHION

GENERAL COMPANY

CARRERA

Kappa

TRŽIČ - Ul. Duca d'Aosta 91-93

V tržaškem gledališču Verdi nastopila slavna jazzovska skupina Rafinirana glasba Modern Jazz Quarteta

Slavni Modern Jazz Quartet je v ponedeljek s svojo rafinirano glasbo očaral tržaško občinstvo v prepolnem gledališču Verdi. Ameriški črnski kvartet se je na koncertu, ki ga je priredila Tržaška pokrajina, da bi predvsem med mladimi vzbudila zanimanje za tovrstno glasbo, izkupal za eno od najbolj homogenih skupin v zgodovini jazz, ki pa ji kljub več kot tridesetletnemu udejstvovanju ne manjka kreativnosti in impulzov za novo kvaliteto ustvarjanja.

Glasbeni kritiki so Modern Jazz Quartet ocenili kot »najbolj evropski od ameriških jazzovskih skupin«. Ocena je podkrepljena z dejstvom, da so se vibrafonist Milton Jackson, pianist John Lewis, basist Percy Heath in bobnar Connie Kay že od vsega začetka »oklenili« tako imenovanega cool jazz (mrzlega jazz), ki je bil zgodovinski odgovor belih izvajalcev jazz na eruptivni črnski be bop Charlieja Parkerja, Dizzyja Gillespieja, Theloniusa Monka in drugih. V njihovem izvajanju je zaslediti mnogo elementov klasične glasbe (zgradba prenekaterih njihovih skladb ima tipično klasično zasnovano), kar tudi govori v prid sedaj že splošno sprejeti opredelitvi Modern Jazz Quarteta kot »evropske skupine«. Da, ker kvartet je v vsem in po vsem predvsem »skupina«. Vsi štirje glasbeniki so vrhunski izvajalci, ki pa jih bolj kot solistično izvajanje in improviziranje zanima glasbena homogenost celotnega ansambla. Če sta vibrafon in klavir res-

Modern Jazz Quartet med nastopom v Trstu (foto Montenero)

da nekoliko v ospredju, pa ne gre pozabiti na doprinos ostalih dveh instrumentov, basa in bobnov, ki v rokah Heatha in Kaya čudovito amalgamirata zvok skupine. Tržaški koncert, ki je bil med drugim tudi edini v Italiji med letošnjo evropsko turnejo kvarteta, je zelo lepo potrdil ta zapažanje. Uglajeno izvajanje, čistost zvoka, pretanjenost igranja, harmonična porazdelitev vlog posameznih instrumentov, točnost pri prehajanju

iz ene glasbene teme v drugo so že od vsega začetka dale slutiti, da nastopa na odru gledališča Verdi — tržaškem templu klasične glasbe — jazz skupina posebnega kova, taka, ki ima s klasično glasbo mnogo stičnih točk. Prva skladba, Golden Striken, ni bila nič drugega, kot čudovita jazzovska suita. Mogoče je delovala nekoliko »mrzlo«, a že v njej je prišla do izraza vsa rafiniranost izvajanja štirih glasbenikov. V prvem delu so Jac-

kson in tovariši zaigrali večino del iz zadnje, lanske plošče, ki so jo posvetili velikemu Duku Ellingtonu. Njegov blues Co-co je že dvignil temperaturo v teatru, ki se je zatem čustveno topil v milini počasnega valčka, vedno posvečenega Duku. Ellingtonova je bila tudi skladba, ki jo je vibrafonist Jackson posvetil vsem prisotnim damam in gospodičinam — Prelude to a Kiss. V prvem delu je imel nato še basist Heath priložnost, da se izkaže v skladbi o »medvedu Jacku«.

Drugi del je bil nekoliko bolj razgiban. Jackson se je razigral v skladbi o »maestru Ellingtonu«, basist Heath v njegovi miniaturi Panorami, bobnar Kay je v swingu pokazal, kakšne zvočne čaravnije je mogoče izvesti s samim igranjem na charleston činele. Tržaško občinstvo je nestrpno čakalo, da bo Modern Jazz Quartet zaigral skladbo, ki je nastala med enim od njegovih prejšnjih štirih postankov v mestu v Zalivu. Tango Trieste je potesil ta pričakovanja. Mesta pustijo očitno svojo sled v delovanju kvarteta: z zadnjo skladbo rednega dela so se izvajalci spomnili Dubrovnika, oziroma dne, ki so ga prebili v tem dalmatinskem mestu. Poleg počasnega valčka je bila to verjetno najboljša skladba večera. Ni bila pa zadnja. Na veliko željo občinstva so morali glasbeniki v dodatnem delu zaigrati še dve, in tudi po drugi aplavzov ni hotelo biti konca. Modern Jazz Quartet jih je s svojo glasbo povsem zaslužil.

MARJAN KEMPERLE

Pianistka Pavlovičeva gost GM

Glasbena matica je pretekli teden priredila koncert pianistke Aleksandre Pavlovič. Beograđanka je na srednji glasbeni šoli študirala pri profesorju Igorju Lazku in je pri njem nadaljevala študij na tamkajšnji Akademiji muzičke umetnosti, kjer je diplomirala leta 1986. Na različnih državnih in mednarodnih tekmovanjih se je vedno zelo dobro uvrstila (na mednarodnem tekmovanju v Skopju je zmagala prvo nagrado). Trenutno se izpopolnjuje na moskovskem konservatoriju pri profesorju Jengereju.

Program je obsegal Haydnovo Sonato v F-duru, Beethovno Sonato št. 31 op. 11 v As-duru, po odmoru pa smo prisluhnili še Lisztovi Fantasia quasi Sonata après une lecture de Dante točneje št. 7 iz Années de Pèlerinage (II)-Italije.

Pianistka se je zagrizeno lotila Haydnove Sonate. Na žalost je dokaj izrabljen in zglašen klavir povzročil, da so nekateri prehodi izzveneli, z vidika kvalitete zvoka, ostro in so včasih razdražili poslušalčevo uho. Vsi hitrejši prehodi so bili natančno odigrani, sledili pa smo lahko tudi pestremu barvanju enih in istih tematskih elementov. Drugi stavek je pianistka podala občinstvu zelo izrazito in z globoko ekspresivnostjo. Tudi številni obraski, ki jih Haydn sam ni napisal, so bili na pravih mestih primerno odigrani.

Sledila je izvedba Beethovne Sonate op. 110. Morda je bila izvedba te skladbe najbolj šibka točka sporeda. Že v prvem taktu se pianistka ni držala notnih vrednosti, ki jih je Beethoven napisal: četrtnina s piko, osminka, osminka s piko in šestnajstina, ki sta pravzaprav »motto« celotne skladbe. Forti so, morda zaradi majhne dvorane, izzveneli s preveliko jakostjo (Beethoven namreč ni napisal »ff« ali »fff«). V Scherzu, ki je sledil, se je pianistka lotila naobčajno počasnega tempa, morda je hotela še bolj izraziti številne poudarke na lahkih dobah, ki bi se v hitrejšem tempu lahko izgubili. Najboljše je izzvenel tretji stavek (Adagio ma non troppo). Melodijska linija, ki je večkrat zelo zapletena, je dobro izzvenela. V izvedbi je bila prisotna tudi izredna poglobljenost v podajanju glasbenega materiala. Nesorazmernost tempa je prišla na dan v sklepni Fugi. Čeprav je bila njena ekspozicija zgledno odigrana, nas ni popolnoma prepričal prehod iz osminske razdelitve takta na šestnajstinsko (v končnem delu), pri katerem je bil tempo precej upočasnen.

Odlična pa je bila izvedba Lisztove skladbe, kar je zaradi zelo zapletene strukture in zaradi njene heterogenosti hvalevredno. Pianistka nam je v tej skladbi dokazala, da obvlada zelo dobro klavirsko tehniko. V skladbi nastopajo tudi številne teme v srednjem glasu ob zelo zahtevni spremljavi (največkrat arpeggi po celi klaviaturi), ki jih je pianistka mojstrsko podala. V izvedbi smo lahko sledili najrazličnejšim jakostnim stopnjam: od najbolj nežnega in pritajenega pianissima do najbolj bobnečega in mogočnega fortissima.

MARKO OZBIČ

V Zgoniku so zaigrali harmonikarski orkestri

V zgoniškem športno-kulturnem centru je bilo v nedeljo Mednarodno srečanje harmonikarskih orkestrrov, ki ga je priredila glasbena zadruga Ars nova. Številnemu občinstvu so nudili prijetno zabavo z znanimi melodijami in z zahtevnimi skladbami ansambli Fisorchestra Primavera iz kraja Plove di Sacco pri Padovi, ansambel KUD Vide Pregarc iz Ljubljane in zamejski ansambel Synthesis 4 (na sliki Davorina Križmančiča).

Simfonična sezona v gledališču Verdi v Trstu

Haydnov oratorij Stvarjenje v šibki, neizdelani izvedbi

Haydnov oratorij Stvarjenje za sole, zbor in orkester, na sporedu četrtega zaporednega koncerta Verdijeve simfonične sezone pod vodstvom stalnega dirigenta Spirosa Argiris, ni izpolnil pričakovanj številnega občinstva.

Čudovita hvalnica stvarniku sveta je v vsej svoji zvočni mogočnosti, v vsej svoji simfonični polnosti in urejenosti, ki nadkriljuje in urejuje fragmentarnost muzikalne snovi, v vsem njenem iluminističnem in romantičnem opisnem bogastvu kaosa in nastajanja življenja na Zemlji od teme skozi luč do življenjske čustvenosti in sensualnosti ob opevanju ustvaritve človeka Adama in Eve do njunega izobčenja, vse to je le na trenutke prišlo do muzikalno ustreznega podajanja in interpretiranja. Spričo pomanjkljive priprave je nekam zbledelo tisto živo, ljubeznjivo in optimistično sporočilo, ki ga ta Haydnova glasbena oda vsebuje v vsej svoji genialni razkošnosti elementov klasicizma in romantike, racionalnosti in duhovnosti.

Celotna izvedba je tako bila šibka, v velikem delu brezbarvna, manjkala ji je stilna izdelanost in usklajenost, kar je seveda osnovni pogoj za dostojno izvedbo tako kompleksnega dela.

Ob orkestru, katerega zvočnost je le redko blestela (morda bi lahko delno izvzeli viole, violončela in base), je svojo nalogo zadovoljiveje opravil zbor pod vodstvom Ine Meisters neglede na to, da mu je manjkala običajna uglajenost, zlasti ženskih glasov.

Od treh vokalnih solistov je po polnosti, barvitosti in interpretativni poglobljenosti, izstopal tržaški basist Aurio Tomcicich v vlogi nadangela Rafaela in Adama, glasovno dokaj nerazporejen in vokalno neizdelan je bil ameriški tenorist Adolfo Llorca kot Uriel, sopranistka Penelope Lusi kot nadangel Gabrijel in Eva pa tudi ni do kraja uveljavila svojega sicer kultiviranega glasu. Učinkoviti so bili nekateri dueti in terceti tudi z zborom in orkestrom. Odmor med drugim in tretjim delom ni bil umesten zaradi prekinitve kontinuitete in koncentracije tako izvajalcev kot poslušalcev.

S Stvaritvijo je gledališče Verdi gostovalo v ponedeljek, 30. t. m., v Cankarjevem domu v Ljubljani v okviru izmenjav med tržaškim orkestrom in ljubljanskim Slovenskim simfoničnim orkestrom (ta bo, kot smo že pisali, nastopil v tržaškem Verdiju v ponedeljek, 6. novembra, pod taktirko enega najuglednejših jugoslovanskih dirigentov, Milana Horvata) potem pa še na Reki in v Pulju. (JK)

Roman Clausa Gattererja Lepa dežela, grdi ljudje o življenju na Južnem Tirolskem

Knjiga o grehih »civilizacijske sle« večine

»Čutil sem, da je med slikama in osebnostima, ki sta jih ponazarjali, in njunima usodama neka vez, navzlic na videz nepremostljivemu sovrštvu, ki naj bi ju ločevalo. Ko je moj oče govoril o Južnotirolcu Battistiju, je bilo v besedi Južnotirolec zaznati odmev užajenosti, medtem ko je ista beseda, ko je z njo označil Andreasa Hoferja, zvenela povsem drugače, obožujoče, podobno kot v učiteljevih besedah, ko je govoril o Battistiju.

Dva junaka, ki sta govorila vsak drug jezik, in bila v enem oboževana v drugem pa prekleta; dve usodi, ki sta si bili med seboj tako podobni, da sta ju ilustrator in fotograf posnela v isti pozi in ju ločila le po »statistih«, ki so nastopali v ozadju: šele pozneje sem doumel, da je bila Battistijeva usoda tragična, vendar dosledna posledica legende, da je obdajala Hoferjevo usodo, in da je Battisti umrl, ker Hoferjeve smrti v Mantovi ni nihče dojel kot žrtev v imenu vseh tirolskih narodov, pač pa samo kot žrtev v imenu enega samega od teh in odraz bivalcem Tirolske. In razumel sem tudi, da je bilo v italijanskem tolmačenju Battistijevega lika prav toliko dvoumnosti kot v tolmačenju nemških povečevalcev Andreasa Hoferja. Dokler bodo učitelji opravljali svoje poslanstvo — pri nas in tudi drugod — neumno, kot slepi varuhi svojega naroda in kot podčastniki, ki se navdihujejo ob formalistični domovinski

ljubezni, eni z alpskim peresom za klobukom, drugi z zaokroženim peresom divjega petelina, oboji pa z isto zmedo v glavi, dokler se to stanje ne bo spremenilo, ni nevarnosti, da bi se oči mladih ob pogledu na slike obeh tirolskih herojev srečale in se skupaj zazlele v tisto harmonijo, za katero sta se žrtvovala oba junaka. Ali ni smrt v imenu svetlega ideala žrtev v imenu vsega človeštva?»

V ta odstavek je Claus Gatterer strnil osnovno misel, ki preveča njegov avtobiografski roman Lepa dežela, grdi ljudje, ki je pred nedavnim izšel v italijanskem prevodu pri bocenski založniški hiši Praxis z naslovom Bel Paese - Brutta gente. V tem odstavku je strnjena tudi tista filozofija, ki je bila Gattererju vodilo v življenju in pri delu. Doma iz Sextena v Püsterthalu je Claus Gatterer preživel otroštvo in mladost v vzdušju narodnostne mržnje in nesposobnosti komuniciranja med Italijani in Nemci na Tirolskem. Tudi zato je bila narodnostna problematika, zlasti tista, ki je bila posledica prve svetovne vojne, v ospredju njegovega zanimanja, njegovega novinarskega, publicističnega in raziskovalnega dela.

Kot prepričan zagovornik združevanja Evrope se je Gatterer posvetil predvsem enemu, morda utopičnemu cilju: prepričati večinske narode, naj skušajo razumeti in spoštovati narodne manjšine. Istočasno pa je tudi manjšine opozarjal na nevarnost zapi-

ranja in na dejstvo, da »se v zgodovini vsakega naroda za belimi lisami skrivajo tudi črni madeži«. Svoji najbolj znani knjigi Prekleti Italijani, prekleti Avstrijci je dal kot motto geslo Karla Krausa »Kdor ocenjuje kot zločinca patriota tuje domovine, je nedvomno norec v lastni«, in v nji ostro obsodil virus nacionalizma, ki je bil povod dveh svetovnih vojn. V Lepi deželi, grdih ljudeh je Gatterer spet povzel iste teme, obdelal pa jih je z drugačnim pristopom.

Roman je namreč mozaik, sestavljen iz tolikih sličic iz vsakodnevnega življenja in dela prebivalcev Sextena. Domače ljudi, pa tudi priseljence Italijane Gatterer opisuje z razumevanjem in dobrotnostjo, včasih pa tudi s pikro ironijo. Predvsem pa ni v svojem slikanju črno-bel, ker jasno pokaže, da so vrline in slabosti, dobri in slabi ljudje na eni in na drugi strani. Med njegovimi protagonisti ne manjka neumnih Italijanov in razumnih Nemcev, pa tudi razumevajočih Italijanov in zakrknjenih Nemcev. Ker je roman osredotočen na dogajanje med obema vojna, ne manjka fašističnih likov, ki bi sodili v vaško opereto, a tudi ne nacistov, ki ne bi bili prav tako »majhni ljudje«. Predvsem pa pride v knjigi, v kateri avtor spretno prepleta opis dogajanja z lastnim ocenjevanjem in razmišljanjem, do izraza dejstvo, da imajo ljudje, mimo narodnosti, kulture in jezika, nekaj skupnega, da so trpljenje in radost, bojazen in veselje, jok in smeh skupni, čeprav izraženi v različnih jezikih.

Sexten je po prvi svetovni vojni pripadel Italiji po čudnem naključju. Vsi so bili prepričani, predvsem prebivalci, a tudi tisti, ki so, kot pravi avtor, »krpali mir v Saint Germainu«, da bo občina pripadla Avstriji. In tudi Italija sama je na mirovni konferenci zahtevala mejo na razvodju blizu Toblacha. In tako bi se bili najbrž dogovorili, če se ne bi nenadejano pojavil »neki Salvatore Barzili, Tržačan po rodu, ki si

je s procesom pred avstrijskim sodiščem pridobil sloves iredentista, kar mu je omogočilo izvolitev v parlament, in s spomenico zahteval, naj iz strateških razlogov meja poteka po grebenu Dolomitov. Ker so v Saint Germainu poznali razvodja in jezikovne meje prav tako dobro kot naš Salterello (nepripravljen italijanski osnovnolski učitelj, ki je bil prepričan, da mora v imenu svojega starorimskega porekla civilizirati barbar-ske Južne Tirolece, op. ur), so Sexten, Innichen in druge sosednje vasi pripadle Italiji. Človek bi rekel kar čez noč, saj so bili prebivalci do poznega poletja leta 1919 prepričani, da bodo italijanski vojniki vsak čas odšli«.

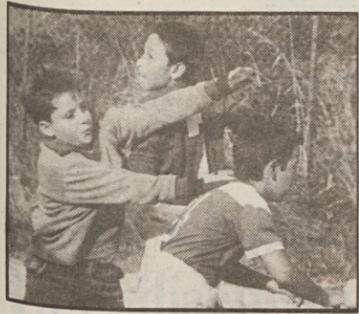
Tako se je, zaradi »incidenta zgodovine« tok dogajanja v Sextenu korenito preusmeril. V tej preusmeritvi, predvsem pa v zgrešenem odnosu Italije do narodnosti in v vzajemnem nezazumevanju, ki jasno izhaja iz Gattererovih sličic vsakdanosti, koreninijo sedanja narodnostna nasprotja na Južnem Tirolskem. Gattererove ocene tamkajšnjega dogajanja bi najbrž lahko, z majhnimi popravki in prilagoditvami, prenesli tudi v naše kraje kot v vsa tista mejna območja, kjer se soočata dva naroda in kjer večino v njenih odnosih z manjšino navdihuje predvsem »civilizacijska sla«. Povsod tam, kjer obstajata neki Battisti in neki Hofer, ki sta za en narod heroj in za drugega izdajalec ter obirator.

VOJMR TAVČAR

naši nogometaši v mladinskih prvenstvih - naši nogometaši v mladinskih prvenstvih

Vse ekipe Primorja nepremagane zapustile igrišče

Proseški cicibani še naprej vodijo v skupini C - Prva zmagava Bregovih malčkov

UNDER 18

SKUPINA I

BREG - CGS 2:4 (2:2)

STRELCA ZA BREG: Bianchi (enajstmetrovka) in Turco
BREG: Giglifano, Paiano, Pečar, Sancin, Zupin, Kozina, Bandi, Ota, Turco (Blasutto), De Franceschi, Bianchi, Cividin, Lujsa, Visintin.

Proti prvouvrščeni ekipi so žal Brežani izgubili, toda povedati je treba, da so ves drugi polčas igrali v devetih zaradi dveh izključitev. Tekma se ni začela dobro za Brežane, saj je nasprotnik kmalu povedel po napaki Bregovega vratarja. Takoj zatem pa so Brežani izenačili in nato tudi povedli s Turcom po lepi akciji De Franceschija. Odtlej je bil protagonist tekme sodnik, ki je predčasno poslal v slačilnice Kozino zaradi prekrška in kapetana Sancina zaradi ugovaranja. Medtem pa je nasprotnik že izenačil. Takoj na začetku drugega polčasa je CGS povedel in zgedalo je, da bo lahkoto dosegel še vrsto zadetkov, a Brežani so se zelo dobro branili, tako da so nasprotniki dosegli zadnji zadelek prav v poslednji minuti igre. Med Brežani ni nihče posebno blestel, ker so vsi igrali preveč živčno. (E. B.)

OSTALI IZIDI 5. KOLA: S. Sergio - Azzurra 6:0, Campanelle - Fortitudo 0:5, Edile - Olimpia 2:4, Muggesana - Costalunga 1:1, Domio - Giarizzole 0:0, S. Nazario - Opicina 1:0.
LESTVICA: CGS 9, S. Nazario in S. Sergio 7, Edile, Giarizzole, Muggesana in Fortitudo 6, Opicina, Costalunga in Olimpia 5, BREG in Domio 3, Azzurra 2, Campanelle 0.

SKUPINA H

PRIMORJE - FOGLIANO prek.

Tekma je bila prekinjena zaradi megle pri izidu 1:1.
OSTALI IZIDI 5. KOLA: Villesse - Montebello 0:1, Turriaco - Mossa 0:2, Chiabola - S. Canzian neod., Staranzano - San Marco 3:1, S. Luigi - Maraino 5:0.
LESTVICA: S. Marco in Staranzano 7, S. Canzian, Mossa in Montebello 6, S. Luigi 5, Chiabola, Fogliano, Primorje in Villesse 4, Turriaco 3, Maraino 0.

NARAŠČAJNIKI

SKUPINA A

BREG - BREG 1:0 (0:0)
BREG: Giglifano, Kalc (v d.p. Mondo), Azzano, Laurica, Rochetti, Švab, Bajec (v d.p. Bandi), Reja, Mauri, Sancin (v d.p. Strain), Buzzi, Rapotec.

Cprav Brežani niso igrali najbolje bi si je zaslužili kaj več. Res je, da so v prvem polčasu dobesedno spali na igrišču, toda v drugem delu so vendar pokazali nekaj borbenosti in dobre volje. Že od začetka so Brežani igrali proti dvanajstim, ampak moramo povedati, da so tudi gostje imeli nasprotnika več. To se pravi, da je bil mož v črnem prav res absolutna ničla. Sodil je obupno in v tisto smer, kamor se je obračal veter. Med tekmo je namreč opomnil šest igralcev, dva pa je kar izključil. O sami tekmi ni kaj dosti povedati. V prvem delu so nasprotniki napadali, v drugem pa so se Brežani zbudili in po prejetem голу tudi izenačili, vendar je sodnik iz sredine igrišča sklepal, da je bil naš igralec v kazenskem prostoru v nepravilni poziciji. (Luka)

OSTALA IZIDA 6. KOLA: Montebello - Costalunga 0:1, Zaule - Chiabola 0:2.
LESTVICA: Chiabola 9, Costalunga 8, BREG in Opicina 6, Zaule 4, Montebello 3.

SKUPINA C

SANT'ANDREA - PRIMORJE 1:3 (1:0)
STRELCI ZA PRIMORJE: Štoka, Gruden in Savi
PRIMORJE: Franza, Pahor (Štolf), Battigelli, Puntar, Savi, Sardoč, Križman (Regent), Košuta, Štoka, Škabar, Gruden, Kariš.

Prosečani so slabo začeli. Igrali so neorganizirano in nezbrano, tako da so gostitelji povedli s strelom od daleč, pri čemer je vplival tudi veter. Gostje niso takoj reagirali. Nasprotno, Tržačani so bili spet bolj nevarni in so v protinapadu zadeli vratnico. V drugem delu tekme so rdeče rumeni zaigrali zagrizeno in dopuščali nasprotnikom malo akcij. V 15' so Prosečni izenačili. Po kotu Savija je Gruden z glavno odlično podal Štoki, ki je brez težav dal gol. Tržačani so bili pod stalnim pritiskom gostov. Pet minut kasneje je Gruden po predložku Škabarja in osebni akciji preskočil vratarja in podvojil. Tretji zadelek je padel po močnem strelu Savija s kakih 25 metrov. (M. Š.)

OSTALA IZIDA 6. KOLA: Olimpia - CGS 3:0, Fortitudo - Azzurra 1:0.

Začetniki Primorja so s Supercaffejem igrali neodločeno 2:2

LESTVICA: Fortitudo 11, Olimpia 9, CGS 7, PRIMORJE 4, S. Andrea 2, Azzurra 1.

NAJMLAJŠI

SKUPINA A

PRIMORJE - DON BOSCO 0:0
PRIMORJE: Plehan, Guštin, Husu, Emili, Gherbassi, Digovich, Vremec, Kristjan Pahor, Nadišek, Basselli, Rebuta, Aleš Pahor.

Sreča je tokrat obrnila našim hrbet. Proti slabšemu tekmeču bi lahko brez težav zmagali. Priložnosti za gol so imeli, a ob odlični obrambi in uigrani zvezni liniji je zopet odvedel napad. Že po par minutah bi lahko naši povedli z Emilijem, a njegov strel je vratar spretno ubranil. Isti igralec je nato zaposlil vratarja s strelom zunaj kazenskega prostora. V drugem polčasu se je igra odvijala stalno na polovici igrišča Tržačanov, a priložnosti ni bilo. Le minuto pred koncem se je Digovich znašel sam pred vratarjem, a je streljal preveč na sredino, kjer je bila žoga lahek plen vratarja. (Maxi)

OSTALA IZIDA 6. KOLA: S. Andrea - Fortitudo 0:1, Triestina - S. Giovanni 0:1.
LESTVICA: S. Giovanni in Triestina 10, PRIMORJE 7, Fortitudo 6, S. Andrea 2, Don Bosco 1.

SKUPINA B

ZARJA ADRIAIMPEX - ZAULE 4:0 (1:0)
STRELCA ZA ZARJO: Jurincich in Umek.

ZARJA: Bellafontana, Tence, Grgič, Castellano, Ražem, Umek, Granzotto, Ossich, Jurincich, Cinti, Gregori, Popopat, Doglia, Silli.
 Zarja je stopila na igrišče z veliko voljo do zmag in dobro začela. V prvih desetih minutah je bila igra izenačena. Nasprotnik je bil dober in zarjani so se bali protinapadov. S premišljeno igro so naši igralci postopoma prevzeli vajeti igre v svoje roke in potisnili nasprotnika v kazenski prostor ter proti koncu polčasa tudi povedli. V drugem polčasu so nasprotniki reagirali, a Zarja je igrala še boljše in trikrat zatresla mrežo Zauleja. Fantje so torej igrali zelo dobro in pokazali, da dosledno uresničujejo napotke svojega trenerja. (Giorgio Umek)

OSTALA IZIDA 6. KOLA: Domio - Portuale 1:0, Servola - S. Luigi 0:10.
LESTVICA: S. Luigi 12, Domio 9, ZARJA ADRIAIMPEX, Portuale in Zaule 4, Servola 3.

ZAČETNIKI

SKUPINA A

SONCINI A - ZARJA ADRIAIMPEX 5:0 (1:0)
ZARJA: Družina, Razman, Umari, Brazzani, M. Urdih, Ban, Umek, Jerman, Lipovec, Furlani, (Danieletto, L. Urdih, Antonini).

Zarjani so nastopili v okrnjeni postavi, zato so imeli proti prvouvrščeni ekipi Soncinija le malo možnosti. V prvem polčasu so igrali borbeno, a brez uspeha. V drugem pa so nekoliko popustili. Nasprotniki so izvedli nekaj lepih akcij in petkrat zadeli mrežo. Soncini je tudi tokrat zaslužen slavil zmago. (Andrej Ban)

OSTALI IZIDI 6. KOLA: Portuale - Campanelle 3:0, Muggesana - Ponziana B 0:2, S. Andrea - Fulgor 1:1, Fani B - S. Vito 0:0, Altura - Domio 0:4, Esperia - S. Luigi 0:2.
LESTVICA: Soncini A 12, S. Andrea 11, Portuale in Fulgor 10, Domio 7, S. Luigi in Fani B 6, ZARJA ADRIAIMPEX 5, Ponziana B 4, Esperia in S. Vito 3, Campanelle 2, Altura 1, Muggesana 0.

SKUPINA B

PRIMORJE - SUPERCÄFFÉ 2:2 (0:2)
STRELCA ZA PRIMORJE: Emili in Sardoč.

PRIMORJE: Husu, Škrlj, Lovrečič, Braini, Carli, Kuk, Luxa, Emili, Princival, Sardoč, Širca, Velikonja, Turk, Milič, Pertot.

Tekma je imela dve popolnoma različni plati. V prvem polčasu so naši slabo igrali, a klonili so le v poslednjih minutah polčasa. Za oba zadetka ima svojo krivdo obramba. V drugem polčasu so rdečerumeni igrali odlično. Najprej so zmanjšali zaostanek z Emilijem, ki je spretno realiziral po predložku Sardoča. Nato so Prosečani imeli vsaj še tri priložnosti za izenačenje. Vsakokrat pa jih je sodnik krivično zaustavil. Gol je zaslužen padel v zadnji minuti, ko je Sardoč odlično izvedel prosti strel. Pohvalo zaslužita strelca skupaj s celotno ekipo zaradi velike volje in poštrevnosti. (Maxi)

BREG - CHIARBOLA 0:3
OSTALI IZIDI 6. KOLA: Don Bosco - Soncini B 0:8, Zaule - Montebello 0:0, Fani A - S. Sergio 4:1, S. Giovanni - Fortitudo 0:0, Ponziana A - CGS odlož.
LESTVICA: Fortitudo 10, Fani A in S. Sergio 9, Ponziana A, Soncini B in S. Giovanni 8, Opicina, Supercäffé in CGS 6, Chiabola in PRIMORJE 3, Montebello, Zaule B in Don Bosco 2, BREG 0.

CICIBANI

SKUPINA A

AZZURRA - BREG 2:6 (1:4)
STRELCI ZA BREG: Sancin, Curman in Martini (vsi 2)

BREG: Mauri, Zedda, Ota, Čurman, Sancin, Martin, Slama, Šik, De Marchi.
 Že v prejšnjem kolu so Brežani igrali dobro, a brez uspeha, tokrat pa jim je končno uspelo doseči prvo zmago. Naši so igrali zelo dobro po celem igrišču in že v prvem polčasu so dosegli štiri zadetke. Vsi igralci so se izkazali, predvsem pa je blestel Sancin. (E. B.)

OSTALI IZIDI 5. KOLA: Zaule - Soncini B 0:10, Fortitudo B - Altura 0:3, Domio - S. Sergio 1:1, Costalunga - Muggesana 3:0.
LESTVICA: Soncini B in Altura 9, Costalunga 8, Domio 7, S. Sergio 5, Zaule, BREG in Fortitudo B 2, Azzurra in Muggesana 0.

SKUPINA C

FORTITUDO A - BOR 7:3 (3:3)
STRELEC ZA BOR: Lorenzi v 5., 9. in 14. min.

BOR: Gregori, Iozzi, tence, Mermolja, Rismondo, Lorenzi, Carapucci, Vesnaver, Di Felice.

Naši so zelo dobro začeli proti mnogo boljšemu nasprotniku, ki je v treh tekmah kar 36-krat zatresel nasprotnikovo mrežo in dobil le štiri gole, vključno s sobotnimi. Do konca prvega polčasa je bilo na igrišču stanje izenačeno, saj je Lorenzi trikrat izena-

čil po vodstvu gostiteljev. V nadaljevanju sta nespornoma v Borovi obrambi stala ekipa dva nepotrebna gola. Našim so nato pošle moči, nasprotnik pa je zaokrožil rezultat. Velja vsekakor pohvaliti vso ekipo za borbenost, posebno pa strelca Lorenzija. (Krapež)

CHIARBOLA - PRIMORJE 3:3 (2:2)
STRELCI: avtogol, Carli in Pertot
PRIMORJE: Budin (Piciulin), Bukavec, Ostrouška, Carli, Šemec, Pertot (Bergagna), Šušteršič.

Prosečani so proti sicer solidnim Tržačanom iztržili le točko, predvsem zaradi podcenjevanja nasprotnika. Tekmo so začeli nezbrano in gostitelji so kar dvakrat povedli, Gostje pa so najprej izenačili z avtogolom, proti koncu polčasa pa je gol dosegel še Pertot. V druge polčasu so rdeče rumeni zaigrali odlično bolje in potisnili nasprotnika v kazenski prostor. Kljub temu so Tržačani iz prostega strela spet povedli. Sledili so sami napadi Primorja, ki je s Carlijem dosegel treji zadelek, nato pa je Šušteršič zadal prečko, žoga se je verjetno odbila čez gol črto, vendar sodnik domnevnega zadetka ni priznal. (M. Š.)

OSTALI IZIDI 5. KOLA: Montebello - Esperia 2:4, S. Vito - Ponziana 1:6, CGS - Supercäffé 7:0.
LESTVICA: PRIMORJE 9, Fortitudo A in Esperia 6, CGS 5, Montebello, Ponziana in Chiabola 4, BOR in Supercäffé 2, S. Vito 0.

CHIARBOLA - PRIMORJE 3:3 (2:2)
STRELCI: avtogol, Carli in Pertot
PRIMORJE: Budin (Piciulin), Bukavec, Ostrouška, Carli, Šemec, Pertot (Bergagna), Šušteršič.

Prosečani so proti sicer solidnim Tržačanom iztržili le točko, predvsem zaradi podcenjevanja nasprotnika. Tekmo so začeli nezbrano in gostitelji so kar dvakrat povedli, Gostje pa so najprej izenačili z avtogolom, proti koncu polčasa pa je gol dosegel še Pertot. V druge polčasu so rdeče rumeni zaigrali odlično bolje in potisnili nasprotnika v kazenski prostor. Kljub temu so Tržačani iz prostega strela spet povedli. Sledili so sami napadi Primorja, ki je s Carlijem dosegel treji zadelek, nato pa je Šušteršič zadal prečko, žoga se je verjetno odbila čez gol črto, vendar sodnik domnevnega zadetka ni priznal. (M. Š.)

OSTALI IZIDI 5. KOLA: Montebello - Esperia 2:4, S. Vito - Ponziana 1:6, CGS - Supercäffé 7:0.
LESTVICA: PRIMORJE 9, Fortitudo A in Esperia 6, CGS 5, Montebello, Ponziana in Chiabola 4, BOR in Supercäffé 2, S. Vito 0.

MLAJŠI CICIBANI

SKUPINA A

OPICINA - ZARJA ADRIAIMPEX A 1:1 (0:0)
STRELEC: Kariš.

ZARJA: Babuder, Berce, Križmančič, Manzin, Primosi, Kariš, Longo, Kapun.
 Poštrevovalnost se je zarjanom dobro obrestovala, saj so prav v zaključnih trenutkih tekme dosegli zadelek in s tem solidni domači ekipi odvzeli točko. Neodločen izid je gotovo pravo plačilo za obe moštvi, ki sta vseskozi igrali za zmago. (B. P.)

OSTALI IZIDI 5. KOLA: S. Giovanni - Ponziana A 0:12, Roianese - Fortitudo 1:4, Costalunga - S. Andrea B 0:4.
LESTVICA: Ponziana A in Fortitudo 6, Roianese in Opicina 5, Soncini in S. Andrea 4, ZARJA ADRIAIMPEX A 3, Campanelle 1, Costalunga in S. Giovanni 0.

SKUPINA B

FULGOR - ZARJA ADRIAIMPEX 3:2 (0:2)
STRELEC: Zornada (2)

ZARJA: Jaš Gregori, Ugričič, Sossi, Vattovani, Damjan Gregori, Jan Gregori, Zornada in Sorini.
 Kar presenetljivo so zarjani zaigrali v prvem polčasu in so zaslužen povedli. V drugem polčasu pa so domačini močno pritisnili in trikrat premagali Zarjinega vratarja. (B. P.)

NARAŠČAJNIKI

SKUPINA B

JUVENTINA - VILLESSE 0:1 (0:0)
JUVENTINA: Peric, Šuligoj, Bais, Marko Peteani, Peršolja, Marušič, Pisk, Kobal, Marino Peteani, Gergolet, Marvin.

Proti enakovredni postavi iz Vileša je Juventina klonila v sklepnem delu srečanja, potem ko je kazalo, da si bosta postavi razdelili točki. Sicer remi bi najbolje odražal stvarnost na igrišču, saj sta si bili ekipi povsem enakovredni. (M. Marušič)

ZAOSTALI IZID 5. KOLA: San Marco - Natisone 2:2.
IZIDI 6. KOLA: Corno - Aris n.r., Gradese - Juventina 6:0, Villesse - Pro Romans 0:0, Romana - San Michele 6:0, Pieris - Lucinico 3:1, Natisone - Isontina 3:1, Audax - San Marco 6:0. Počivala je Azzurra.

LESTVICA: Romana 11, Pieris in Gradese 10, Corno 9, Azzurra 8, Nati-

one in Pro Romans 6, Juventina in Villesse 5, S. Michele 4, Aris S. Polo, Lucinico, Audax in S. Marco 2, Isontina 0.

NAJMLAJŠI

JUVENTINA CARNICA - MEDEUZZA 1:0 (0:0)
STRELEC: Peter Gergolet.

JUVENTINA: PAVIO, Scimone, Menis, Zanier, Florenin, Devetak, Lorusso, P. Gergolet, Trampuš, D. Gergolet, Černigoj, M. Gergolet, Todde, Ferfolja, Ambrosi, Mažgon.

Združena postava Juventine je zaslužen premagala Medeuzza in s tem pokazala, da sodi med boljše ekipe prvenstva. Domači so v začetku izsilili svoj tempo, kasneje pa sta si bili ekipi dokaj enakovredni.

Tako je bilo tudi v drugem polčasu, ko je vse kazalo, da si bosta ekipi razšli ob delitvi točk. V sklepnih minutah srečanja pa je Peter Gergolet dosegel zmagoviti zadelek.

IZIDI 5. KOLA: Corno - Azzurra 2:1, Isontina - Juventina 4:0, Medeuzza - Pro Romans 0:3, Natisone - Cormonese 4:0, Pro Farra - Lucinico 0:7.

LESTVICA: Pro Romans 10, Isontina 8, Medeuzza, Natisone 7, Lucinico 6, Juventina, Corno, Cormonese 4, Azzurra, Pro Farra 0.

ZAČETNIKI

SOVODNJE - CORNO 2:0 (1:0)
STRELCA: Devetak in Figelj.

SOVODNJE: Tomasi, S. in D. Tomšič, Ožbot, Klanjšček, Pisk, Bonan, Figelj, Prinčič, Petijan, Devetak, Zanfagnin, Plesničar, Cotič.

Sovodenska združena ekipa je prepričljivo slavila zmago nad Cornom in s tem potrdila, da se kakovostno izboljšuje. Že od vsega začetka je bilo razvidno, da bodo domači dosegli prednost, saj so bili v vseh elementih igre boljši od nasprotnika. (I. P.)

PIERIS - MLADOST TRATTORIA AL LAGO prek.

IZIDI 5. KOLA (goriška skupina): Pro Romans - Mossa 1:0, Itala B - Cormonese 0:5, Audax - Sovodnje 0:0, Corno - Isontina 0:5, Lucinico - Sanrocchese 1:3, Azzurra - Itala A 1:2.

LESTVICA: Itala San Marco A, Isontina, Sanrocchese 10, Cormonese 8, Azzurra 6, Natisone, Pro Romans 4, Sovodnje 3, Mossa, Lucinico 2, Audax 1, Itala San Marco B, Corno 0.

IZIDI 5. KOLA (tržiška skupina): S. Marco - Vermegliano 0:3, Fogliano - Ronchi 0:4, Turriaco - Pieris 0:0, Mladost - Monfalcone 0:6, Romana - Staranzano 0:2, S. Canzian - Gradese 2:1, Aris - S. Michele 0:0.

LESTVICA: S. Canzian, Staranzano, Monfalcone, Ronchi 10, Aris 7, Fogliano, S. Michele, Vermegliano 4, Gradese, Romana 3, Pieris, Turriaco 2, S. Marco 1, Mladost 0.

CICIBANI

AZZURRA - JUVENTINA 3:1 (2:0)
STRELEC: Braione.

JUVENTINA: Prinčič, D. in G. Lutman, Plesničar, Tartaglia, Braione, Koršič, Rosano, Kocjančič, Pavšič, Radinja, Mažgon, Faganel.

Po zmagovitem nastopu proti Cormoneseju so štandreški cicibani morali priznati premoč goriške Azzurre, ki je posebno v prvem polčasu zaigrala boljše od gostov. (I. Prinčič)

MONFALCONE - MLADOST SOBEMA 3:1 (1:1)
STRELEC: Gorjan.

MLADOST: Sergio, M. Jarc, Černic, Devetak, Gorjan, D. Ferletič, M. Ferletič, Isoni, L. Frandolčić, M. Jarc, Bagon.
 Doberdobski cicibani se v soboto niso najboljšo izkazali. Sicer resnici na ljubo je treba povedati, da se je v obrambi poznala odsotnost Borisa Jelena, ki bi verjetno zaustavil marsikateri nasprotnikov napad.

Po igri, ki so jo predvajali, bi si Kraševci zaslužili kaj več in to če bi bili bolj pazljivi v zadnjem delu srečanja, ko je Monfalcone dosegel dva zadetka.

IZIDI 4. KOLA (goriška A skupina): Isontina - Sanrocchese 2:0, Cormonese B - Lucinico 1:1, Sant'Anna - Azzurra 0:4, Juventina - Cormonese C 4:3, Sovodnje - Itala San Marco B 10:1.
LESTVICA: Sovodnje 7, Isontina 6, Azzurra 5, Sant'Anna, Lucinico 4, Cormonese B, Juventina 2, Sanrocchese, Cormonese C, Itala San Marco B 0.

IZIDI 5. KOLA (tržiška A skupina): Fogliano - Turriaco 6:2, Gradese - Monfalcone 9:1, Mladost - S. Michele 3:1, S. Canzian - S. Marco 4:2, Aris - Ronchi 7:0.
LESTVICA: Gradese 10, Aris 7, Ronchi, Mladost 5, Fogliano, Turriaco 4, Monfalcone, S. Marco, S. Canzian 3, S. Michele 2.

obvestila - obvestila

SMUČARSKI ODSEK SPDT
 Predsmučarska telovadba in rekreacija bo v telovadnici šole Brigata Julia v Drevoredu XX septembra od 10. novembra ob 20. uri. Informacije in vpisovanja Pavel Fachin, tel. 742488.

SMUČARSKA SEKCIJA ŠZ OLYMPIA
 vabi otroke in vse, ki jih zanima smučarska dejavnost, na predsmučarsko telovadbo, ki se bo pričela v novembru. Sledilo bo učenje in treniranje na snegu. Prijave in podrobnejše informacije v športni trgovini Kosič K2 v Gorici, Raštel 21 (tel. 531884). ŠZ Olympia bo letos privedila tudi otroško telovadbo.

SK DEVIN
 obvešča, da poteka v šolski telovadnici v Devinu predsmučarska telovadba za osnovnošolske otroke vsak ponedeljek in petek od 19. do 20. ure

ter telovadba za odrasle vsak ponedeljek in petek od 20. do 21. ure.

Od 8. novembra dalje bo potekal smučarski tečaj za osnovnošolske otroke vsako sredo od 18. do 20. ure na plastični prog v Nabrežini.

Vpisovanje pri odbornikih klubov ali na tel. št. 200236 ali 200912.
ŠZ JADRAN
 sporoča, da je Jadranov urad v Prosvetnem domu na Opčinah, Ul. Ricreatorio 1 (tel. 213403), odprt za občinstvo vsako jutro (razen ob sobotah in nedeljah) od 10.30 do 12.30.

Dragi
 LUCIJAN
 v takem slogu vztrajno z nami še nadaljnjih 50.
 Odbor ŠD Zarja

Naročnina: mesečna 16.000 lir - celoletna 192.000 lir; v SFRJ številka 12.000 - din, naročnina za zasebne mesečno 30.000 - din, trimesečno 85.000 - din, letno 320.000 - din, upokojenci mesečno 25.000 - din, trimesečno 65.000 - din, polletno 120.000 - din, letno 240.000 - din. Naročnina plačana vnaprej se med letom ne poviša.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglasi - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir. Finančni in legalni oglasi 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Mali oglasi 850 lir beseda. Ob praznikih povšek 20%. IVA 19%. Osmrtne, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

1. novembra 1989

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Marko Waltritsch

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIGE

Clan italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIGE

Nova oblika boja pripadnikov Habaševe ljudske fronte za osvoboditev Palestine

Izraelci preprečili samomorilski napad z razstrelivom natrpanega ribiškega čolna

TEL AVIV — Prejšnjo noč je pred libanonskim Tirom izraelski izvidniški čoln potopil neko libanonsko ribiško ladjico. Kot je kasneje sporočil generalštab izraelske vojne mornarice, je bil ribiški čoln natrpan z razstrelivom, saj ga je dobesedno razneslo, ko so ga Izraelci s težko strojnico prereševali.

Verzijo o samomorilskem napadu je v Damasku posredno potrdila Habaševa Ljudska fronta za osvoboditev Palestine, ko je navedla, da so Izraelci z »nezakonitim napadom« preprečili palestinskemu čolnu uresničitev »poverljene mu naloge«. Ko je bilo krmarju jasno, da ne bo izpeljal svoje misije, je čoln usmeril proti izraelskemu izvidniškemu čolnu in ga v eksploziji potopil. Habaševa fronta še navaja, da se je čoln imenoval Vadi Hadad, po voditelju palestinske skupine, ki je leta 1970 preusmerila izraelsko potniško letalo na ugandsko letališče Entebbe.

V Izraelu trdijo, da se je njihova enota nepoškodovana vrnila v Haifo. Zaradi eksplozivnega vala in drobcev, ki so frčali daleč naokoli, so bili trije izraelski mornarji ranjeni. Generalštab izraelske vojne mornarice je še navedel, da so pred tem čolnu ukazali, naj se ustavi. Ogenj so odprli, ko je ribiški čoln obrnil premec proti izraelskemu čolnu in je bilo jasno, da je v teku samomorilska akcija.

Predsinčni dogodek vnaša novo napetost. Izraelski izvidniški čolni so do sedaj v glavnem skrbeli, da se ne bi po morju izkrcal na izraelsko ozemlje kak palestinski oddelek. Prav tako so ustavljali ladje, ki so dobavljale orožje palestinskim gverilcem. Ribiške čolne so v glavnem pustili pri miru. Sedaj pa bo za izraelsko mornarico sumljiv vsak čoln, kar pomeni, da bo plovba pred libanonsko obalo tudi izven dosega sirske topov skrajno nevarna.

Na slikah (telefoto AP): izraelski izvidniški čoln razreda dora (levo), v Damasku so objavili sliko Palestinca, ki naj bi padel v spodleteli samomorilski akciji pred libanonskim pristaniščem Tirom.

Britanski bodoči vohuni se učijo iz priročnikov

LONDON — Ugledni londonski Financial Times že nekaj časa izhaja s tedensko prilogo namenjeno vsem, ki bi radi postali... vohuni. V prilogi je mogoče najti vse podatke, ki jih bodoči špijoni potrebujejo; tako lahko izvedo, katere univerze so najbolj primerne za ustrezno izobrazbo, katere fakultete naj izberejo in kakšnim dejavnostim naj se posvečajo. Na teh univerzah poučujejo profesorji, ki poklic vohunov spodbujajo.

Priloga Financial Timesa zelo nepristransko svetuje, kako kandidat lahko postane dvorni tajni agent in kako lahko preide na sovražnikovo stran, se pravi v vrste sovjetske tajne policije KGB. Na račun slednje pa pisec priloge opozarja, da postaja vse bolj zahtevnejša. Najraje izbira med vohuni, ki so redno obiskovali univerzo v Cambridgeu ali Oxfordu in ki so tu tudi diplomirali. Britanska tajna služba pa se zadovolji tudi z

manj uglednimi diplomami, da so le glave kandidatov bistre. To ugotavlja s posebnimi testi, ki jih v glavnem delijo univerzitetni profesorji. Zadnje čase pa se bodoči špijoni, ki imajo sicer diplomu v žepu, potrebno naravno nagnjenje, a so še brezposelni, lahko prijavijo na redne natečaje za državne službe in naredijo tako, da jih komisija odkloni, kljub uspešno opravljenem izpitu. Tako avtomatično pridejo v poseben seznam in slej ko prej dobijo vabilo na razgovor s tajno policijo.

Vohunstvo, ki je za prostitucijo najstarejša obrt na svetu - že Mojzes je leta 1250 pred našim štetjem pošiljal med ljudi vohune, ki so potem poročali, kako živijo skeptiki - še zdaleč ne nudi ugodnosti, kakršne je užival razvpiti James Bond ali agent 007. Kljub temu pa se zanjo še odločajo zlasti mladi izobraženci in ženske.

Po 14 letih razglasili smrt premožnega mafijca

PALERMO — Sodišče v Marsali je po 14 letih razglasilo domnevno smrt iztirjevalca davkov Luigija Corlea, ki so ga neznanci julija 1975 ugrabili in za katerim zatem ni bilo več ne duha ne sluha. Corleo je bil tast Nina Salva, ki je umrl leta 1986 in ki ga je sodnik Falcone obtožil, da je bil povezovalac med mafijo in sicilskim političnim življenjem.

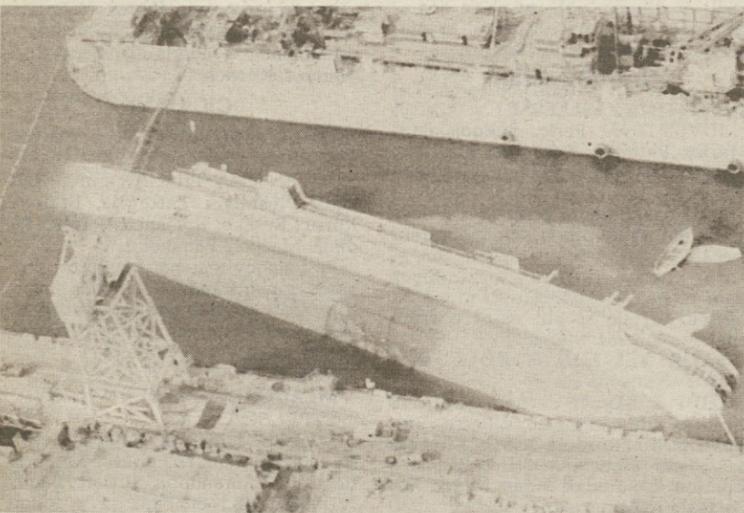
Za izpustitev Luigija Corlea, ki je bil bajno bogat človek, so ugrabitelji najprej zahtevali 20 milijard lir. Stiki so se potem prekinili in preiskovalci domnevajo, da je Corleo, ki je bil star 71 let, umrl.

Takoj za njegovo ugrabitvijo se je začela krvava vojna med mafijskimi tolpmi, ki je terjala 17 žrtev. Preiskovalci menijo, da je do spopadov prišlo, ker so bile nekatere mafijske skupine proti ugrabitvi priletnega Corlea. Ves čas po njegovi ugrabitvi je bilo Corleovo ogromno premoženje blokirano, njegovi dediči bodo komaj sedaj lahko razpolagali z njim.

Richard Nixon preveril z Dengom razhajanja med ZDA in Kitajsko

PEKING — Med svojim zasebnim obiskom se je bivši ameriški predsednik Richard Nixon včeraj sestal s kitajskim voditeljem Deng Xiaopingom. Kasneje je Nixon novinarjem navedel, da je bil triurni pogovor »iskren« in »prijateljski«. Bivši ameriški predsednik je ponovil staro formulo iz leta 1972, ko je vzpostavil diplomatske stike z LR Kitajsko, in sicer, »da se zavedajo globokih razlik, a da morajo realistično ugotoviti in stremeti za skupnimi cilji«. Za Nixona so trenutno največja razhajanja v oceni tragičnih dogodkov 4. junija, ko je kitajska vojska na Trgu Nebeškega miru v krvi zadržala študentske manifestacije. Po tem dogodku so ZDA kot druge zahodne države zamrzile svoje odnose s Pekingom. Nixon pa je prepričan, da bo treba prej ali slej premostiti tudi ta razkol, ker imata Amerika in Kitajsko marsikaj skupnega. Kljub zasebnosti pa bo Nixon o rezultatih svojih pogovorov ob vrnitvi poročal predsedniku Bushu.

Ladja se je ulegla na bok v varnem pristaniškem doku

V kalifornijskem San Pedru je prišlo do neobičajnega brodoloma, v doku se je na bok ulegla ladja restavracija Princess Louise (Telefoto AP)

Amnesty International obtožuje romunsko policijo hudega zločina

TEMIŠVAR — Vse kaže, da je aretacija bila usodna za 27-letno Ano Ciherean, katere truplo so odkrili v nekem parku v Temišvaru. Policija je žensko aretirala v hotelu Continental. Do dogodka je prišlo že v začetku oktobra, a ga je Amnesty International objavil šele sedaj.

Obdukcija trupla je jasno pokazala, da so žensko zverinsko mučili preden so jo ubili: imela je polomljeni nogi in roki, na truplu pa so bila očitna tudi

druga znamenja nasilja. Neverjetna je tudi obtožba, ki je je Ana Ciherean bila deležna: Ceausescujeva policija jo je namreč obtožila, da je zahajala v hotel, kjer so se zbirali tuji.

Vse to je danes, v času odpiranja mej, ko se o zločinah komunističnih režimov v vzhodni Evropi svobodno govori, nepojmljivo in dokazuje, da se je za romunski režim ura zgodovine ustavila v Stalinovih časih.

Osemsto milijonov plena v Fiatu

CASSINO (FROSINONE) — V tukajšnjem obratu tovarne Fiat so trije za krinkani in oboroženi roparji odnesli 800 milijonov lir. Potem ko so onesposobili vratarja, so dežurnega čuvaja prisilili, da jim je odprl vrata banke Santo spirito, ki ima svoje okence v prostorih tovarne in nagrabili denar.

1. NOVEMBER 89

CCT

Certificati di Credito del Tesoro — petletni

- CCT se lahko podpišejo pri oken- cih zavoda Banca d'Italia ali pri dru- gih bankah po emisijski ceni, ne da bi plačali kakršnokoli provizijo.
- Kupon je polletni; prvi kupon, ki znaša 6,85% bruto, zapade 1. 5. 1990.
- Naslednji kuponi bodo enaki do-

prinosu BOT na 12 mesecev bruto plus premija. Ta znaša 0,50 točke.

- V primeru da se preseže znesek podpisanih efektov, bo povpraševanje porazdeljeno.

- CCT imajo široko tržišče in se po potrebi z lahkoto unovčijo.

V podpis
od 2. do 3. novembra

Emisijska cena

Rok

Efektivni letni donos

bruto

neto

97,75%

5 let

14,86% 12,96%